

THE GANDHI IN ME

**Internal Quality Assurance Cell
University of Kerala**

- INDEX -

Sl. No	Name	Title	Page No.
1	Arsha Saroj	The Helpless Canine	1
2	Bjukumar A.	Conservation to sustainable development: Living with Gandhi in you	2
3	Dr. Josukutty C.A.	The Gandhi in You for Harmony	3
4	Dr. Sameer Babu M.	Gandhi in me	4
5	Dr. Shaji A.	The Gandhi in me	6
6	Dr. V.S. Pramitha	The Gandhi in me	8
7	Geetha Mini D.	Mahatma-“The real man” & Epitome of willpower	10
8	Neethumol J.	The Gandhi in me	12
9	Athirarani S.	ഗാന്ധിജിയുടെ അടിസ്ഥാന വികസന കാഴ്ചപ്പാടിന്റെ ഇന്നത്തെ ആവിഷ്കാരം - ഒരു അവലോകനം	15
10	Nandakumar S.R.	ഗാന്ധിജിയുടെ സ്വച്ഛഭാരതം അഥവാ ആത്മശുദ്ധിയുടെ രാഷ്ട്രീയം	20
11	Robin Xavier	ഗാന്ധിജി എന്നിങ്ങനെ	28
12	Thomas Mathew	ജനാധിപത്യം ജനങ്ങളിലൂടെ	33
13	M.A. Siddeek	Gandhi in me	35

The Helpless Canine

Lying on the rooftop
I was gazing the glittery sky
I heard a little whimper of pain
I saw 'it' being beaten up
By it's 'own' master.

Pain flushed through my eyes
I felt it's agony
I sat there helplessly
Thinking what could I do
That's when I realized

The pain 'it' felt
The agony I realized
Wouldn't have happened
If the 'man' had known 'AHIMSA'
Not only men but also the creatures

DESERVE NO VIOLENCE
And that's the Gandhi in me.

Arsha Saroj

Ist Year M.Ed

Department of Education

Conservation to sustainable development: Living with Gandhi in you

Biju Kumar, A.

Department of Aquatic Biology and Fisheries, University of Kerala

Neither am I a Gandhiannor do I preach his principles in my daily life, but this man who walked much head of his time, continue to inspire thousands around the world including me in the contemporary world. As Albert Einstein said, “Generations to come will scarce believe that such a one as this ever in flesh and blood walked upon this earth”. The fascination towards Mahatma Gandhi vary from person to person, and as a person working on issues related to conservation and trying to imbibe the philosophy of sustainable development, my interest always linger around his life as a message towards conservation and sustainable development. As a child, when I started reading about Gandhi, I wondered why and how this man became half naked! From a well-dressed man during his days in South Africa to the early days of his social work in India, Gandhi has decided to become “half-naked” after seeing the extreme poverty in India, more precisely during a visit to Madurai in 1921 when he saw people with only a single length dhoti, and later it became the symbol of his dressing code! He did not respond to Winston Churchill’s comment on him as 'Naked Fakir', but while asked by a reporter in England that how he felt so scantily dressed in the presence of the King, he replied with a mischievous smile, "There was no problem, His Majesty more than made up for both of us."! His life was a message for conservation and use of resources, and he said “The earth, the air, the land and the water are not an inheritance from our fore fathers but on loan from our children. So we have to handover to them at least as it was handed over to us”, a concept of sustainable development framed by him, much ahead of coining the word in Brundtland Report, published in 1987 by the United Nations World Commission on Environment and Development. Even in those days he wrote letters on used papers (the only thing I follow while writing draft papers and prints), and preached the issues related with wasting water. He visualized 'Swaraj' at the individual level, 'Gram Samaj' at local level and 'Sarvodaya' at global level. The concept of Sarvodaya essentially means ‘development of all’ and he promoted community centred approach towards sustainability centered on 'betterment of human life' and 'ensuring fulfilment of basic needs of all human needs'. His philosophy of inclusive development was built around human ecology, involving environmental, ecological and social needs. In his book Hind Swaraj Gandhi envisioned “Sarvodaya through Antyodaya”, which means which means development of all through welfare of the weakest section of the society. The initial seeds of decentralised development was an offshoot of this philosophy. Early in 20th century he wrote in 'Hind Swaraj' that a relentless quest for material goods and services and civilization driven by endless multiplication of wants is 'Satanic' and defined civilization in terms of the preferences of duties; 'adherence to moralities and exercise of restraint', thus limiting greed. Once Swami Vivekananda was asked about why he is not wearing suit and look like a gentleman, he replied that "In our nation 'character' makes a gentleman while in your country 'A Tailor' makes a gentleman." For me, living in the world of ‘tailor-made’ gentlemen in our political and social circles, with increasing ‘wildlife’ in society, the life and multi-dimensional philosophy of Mahatma Gandhi offer a practicable tool in the materialistic world with a plethora of complex problems- a non-violent and sustainable philosophy enshrined in respect, understanding, acceptance, appreciation and compassion! The life moves forward, without the physical presence of Gandhi, but the Gandhi within me, inspired by his words “You must not lose faith in humanity. Humanity is an ocean; if a few drops of the ocean are dirty, the ocean does not become dirty.”!

The Gandhi in You for Harmony

Gandhiji forged harmonious relationship between and among people of all communities that criss-crossed religions, languages and nationalities. As a law student in Britain, he made home with the Brits and in South Africa he stayed with a Jewish couple. His first clients as lawyer in South Africa were Muslims. He was passionate about cultivating, sustaining and restoring peaceful and harmonious relationship with rival religious groups. In his constructive programme, the priority was to communal harmony among the people of different faiths. The famous book, *The Way To Communal Harmony*, authored by Gandhi speaks about the need to rise above fear, suspicion and hatred among individuals and groups. It was his conviction that India belongs equally to all religions. He said, "my religion teaches me to treat all religions equally". While on a fast during the partition of the country and at the peak of communal violence, he declared, "I must prove that I treat Muslims equally". Philosophically, there is a fundamental unity among all human beings running through all the pluralities. Religions are no exception to this natural law. They are given to mankind so as to accelerate the process of realization of fundamental unity. According to him, "The essence of true religious teaching is that one should serve and befriend all." Religion shall not be a tool for conflict and violence. Simple civility and humility and mutual respect should be the basis inter-religious relationship. Gandhi advocated peaceful means of conflict resolution based on non-violence to address all conflicts including communal violence. Gandhi practiced what he preached on harmony even under testing conditions of communal frenzy. He had the courage to take on communal fanatics on the streets of Delhi and Calcutta at the peak of communal riots. That is why Mountbatten testified that Gandhi was more effective a weapon against communal violence than the might of the security forces.

Gandhi would have been deeply disturbed by the religious and communal polarization in our society today. Gandhi inspires us to be connected to people of all hues and views and strive for harmonious relation among them. It is this Gandhi that we need to foster among us to address many of the ills and evils that afflict contemporary India. The idea of equality and harmonious relationship between and among all religions and communities is a talisman, an ultimate value that Gandhi has offered us and posterity. A multi-cultural, multi-religious and multi-linguistic country like India can never achieve the heights of progress and development without harmonious relationship among various identities and groups. To understand and practice the idea of the essential unity of all religions is central to the unity of India. Furthermore, it is central to harmonious lives at individual, social and national levels.

Dr. Josukutty C.A., Associate Professor, Department of Political Science, University of Kerala

‘GANDHI IN ME’

Dr Sameer Babu M

Assistant Professor of Education

University of Kerala

Sameer@keralauniversity.ac.in

The life of Mohan Das Karam Chand Gandhi (i.e, Mahatma Gandhi) is a point of inspiration to anyone who has the ultimate goal of real success in his/her life. As a popular leader, the leader of all Indians, Gandhi had been an inspiration. While I elaborate on the theme ‘THE GANDHI IN ME’ I remember the valuable comments of Gandhi on Basic Education. He had entitled the system of new education as *NaiTalim* in which he scheduled a basic education model which was experiential and work centred.

In this regard, I like very much his ideas of *satyagraha* (strike). In 1930, when he had started dandi march to make the salt, the history was turning to a new direction. Truly he had been applying his philosophy of work-centred education in most of the strikes, especially in the strike of making the salt himself. This became one of the striking events to me from his own life. His ideas of education were meant to ensure the universal peace and human welfare, all-round development of the individual, and work integration in education. Gandian model of *NaiTalim* is very popular globally in its philosophy which ensures education for- character building, work, and life, for the soul, and for the self-reliance.

The value I come across from his ideas is the work integration and experiential learning. In this connection, many Educationists suggest that the system of education should give priority to the development of the learners as per his/her potentials. The fullest potential development is possible only when we integrate the learning with that of one’s experiences and day to day affairs. Similarly, the system should also equip the person to act as a responsible citizen of the state having values of citizenship, co-operation, and tolerance. The ideas the Mahatma had envisaged is really motivating and encouraging and ensures the fullest development of the learners.

The ideals of Gandhiji encourage me as well as any other Indian laymen. They are realistic and progressive in notions and practical in its methodology and learner-centric in its philosophy, and societal in its wider sense. As a person who is engaging in teaching and

research in the discipline Education, I got lots of creativeness to go ahead with genuine goals having time-bounded nature. Moreover, I came to know that no philosophy is perfect if it is not linked with the societal underpinnings in its ideals and approach. Gandhian Philosophy becomes special since it has incorporated those in its basic education scheme. And, of course, it is a great learning for me as a teacher of the subject Education.

Sameer Babu M, Ph D

THE GANDHI IN ME

Truth (satya) implies love, and firmness (agraha) engenders and therefore serves as a synonym for force. I thus began to call the Indian movement Satyagraha, that is to say, the Force which is born of Truth and Love or non-violence, and gave up the use of the phrase 'passive resistance', in connection with it, so much so that even in English writing we often avoided it and used instead the word 'satyagraha.'

The above statement made by Mohan Das Karamchanch Gandhi influenced me more than anything else. His weapon of Satyagraha that he used both in South Africa as well as in India for providing the people the freedom to breath the thin air of democracy and people's power is more powerful than the weapons used by Alexander the Great or Napoleon Bonaparte for capturing territories.

I am deeply influenced by the explanations that Gandhi has given for his method of struggle, Satyagraha before he returned to India from South Africa. It occurred in a meeting convened at Johannesburg in which almost all Indians in South Africa assembled. While introducing Gandhi to the audience, one of his sympathisers Mr. Hosken made a remark that Gandhi has adopted the weapon of Passive Resistance for freeing the Indians in South Africa from the black acts imposed by the South African government.

In his prepared speech Gandhi objected the reference Passive Resistance made by Hosken as his method of struggle and clearly stated that he has adopted **Satyagraha** as the most powerful weapon in South Africa. While explaining how he has invented that weapon, Gandhi stated that he has used the term Passive Resistance in the beginning to represent his struggle. But he was not satisfied with that term. A small prize was therefore announced in Indian Opinion to be awarded to the reader who invented the best designation for his struggle. Shri Maganlal Gandhi was one of the competitors has suggested the word '**Sadagraha**', meaning 'firmness in a good cause'. Gandhi liked the word, but it did not fully represent the whole idea that he wished it to connote. He therefore corrected it to '**Satyagraha**'. Truth (satya) implies love, and firmness (agraha) engenders and therefore serves as a synonym for force. He thus began to call the Indian movement '**Satyagraha**', that is to say, the Force which is born of Truth and Love or non-violence, and gave up the use of the phrase 'Passive Resistance' in connection with it.

I am deeply astonished by the explanations that Gandhi has given to Satyagraha. Gandhi explained the meaning of **Satyagraha** as an increasing awareness of dharma or truth and this awareness, he says, first came to him in 1887. In that year, his caste of Modh Baniyas threatened to excommunicate him if he went to England for, according to custom, travelling overseas meant losing one's caste. His reaction was that they were welcome to do

so, but he would certainly go to England. “My **Satyagraha** was born on that day,” he says. Thus, his first **Satyagraha** was directed against the elders of his caste whom he respected as much as his father. The root of Gandhi’s **Satyagraha** is self-restraint. Its foundation was laid when he promised his mother that he would not touch “wine, woman and meat” during his stay in England. The element of self-restraint in Gandhi’s concept of **Satyagraha** is particularly significant. He was convinced that before one could lead others and try to shape social and political events, one must learn to control and discipline oneself. Only such a person was equipped to influence others and persuade them to accept his guidance.

To Gandhi **Satyagraha** is not the weapon of the weak, but it is the weapon of the strong. Satyagraha needs inner strength and courage. It depends on the principles of ahimsa or non violence. A **Satyagrahi** will not use force even in advantageous circumstance. Thus **the love of the enemy is the core of Satyagraha**. Gandhi explained that the victory that the Indians gained in South Africa was only because of the quite sufferings that they experienced through constant struggles on non violent means. Hence according to him if quite suffering can be meted, it can **change the heart of a stone into water**. **Satyagraha** is soul force, pure and simple. **Satyagraha** postulates the conquest of the adversary by suffering in one's own person. The weapon, **Satyagraha**, was the culmination of a profound development in Gandhi himself. **Satyagraha** for Gandhi was the only legitimate way to earn one’s political rights as it was based on the ideals of truth.

The practice of **Satyagraha** that Gandhi made both in South Africa as well as India influenced me not a little because this is a tactics that we can apply both in personal and public life. In the personal front it involves a life committed to truth, chastity, non-attachment and hard work. On the political or public front, **Satyagraha** involves utilisation of non-violent means to curb the opponent and ideally to convert him rather than to coerce him to submission. Reverence to the opposition was one of the unique features of **Satyagraha** preached by Gandhi. We can expect resistance on the art of authorities or opposition at any moment, but if we can experiment **Satyagraha**, we can bear all hardships including physical assault with patience, not even stooping to anger, and to defend the faith even at the cost of life. More over leading a pure and simple life is a necessary pre-requisite for a **Satyagrahi**. Among the preaching of Gandhi, his concept of Satyagraha has made deep influence in my thoughts and actions and attempting to make it a part of my personal and public life.

Dr. Shaji A., Associate Professor of History, School of Distance Education, University of Kerala (9447324831, shajideepam@gmail.com).

THE GANDHI IN ME

I am greatly privileged to convey this message on the auspicious occasion of the 150th birthday of Mahatma Gandhi, an astute political campaigner who fought for Indian independence from British rule and stood for the rights of the Indian poor.

The impression on Gandhiji, that I cherish right from my early childhood is that he was a man of principles. During my school days, I was surprised to see his picture on stamps. I have asked my parents many times, why all the people respect such a man who wore very simple dress. From the lessons in the text books, I came to learn that Ahimsa was his chosen weapon with which he fought for independence and conquered the minds of the people, not only in India, but all over the world. As a staunch believer in truth, he has never swerved an inch from the path of truth.

What is far more important for me is the way Gandhiji treated the untouchables. He considered the caste system as the worst aspect of Hinduism. He championed the cause of the untouchables and nearly died while fasting to improve the quality of their lives.

Few months ago a good friend of mine died of brain tumour. As a committed teacher, she treated the students most lovingly. I often wondered looking at her modest behavior and soft way of speaking. As I was young and new to the profession, she took the role of my guide and helped me in many ways. I was really wondering how I could extend my

gratitude to her. But on the other side, some of our colleagues used to insult her, by referring to her caste. Seeing this, I felt very bad.

After completing 2 years service, I got a job in another college. For some days I lost contact with her. Only a few days back, I happened to learn from one of my friends that she died of brain tumour. I was shocked to hear it. However, getting relieved of the shock, I pondered over the good old days I used to spend with her.

After all, we will be living here for a short duration. My question is why the people of Mother India behave like this? It is so unfortunate that Gandhiji's dreams never been materialized. One thing we have to note here is that this incident happened in the 21st century in Gandhiji's mother India, that too, in the midst of educated people!

What does this all mean? Where are we going? This is not a single incident. Gandhiji said, "My life is my message". True, he practiced what he preached. But what about we people? We all have knowledge. We have discretion too. But the irony is that we are not ready to exercise them in real life. Moreover, we are so good at finding fault with other people. How far do we look at ourselves? Well, it is high time, we did an introspection and changed our ways. Let us all live as humans, that is with human qualities. We may not become Gandhiji. But, sure, we can be like Gandhiji. Let us try to follow his path of truth, at least to a certain extent.

Mahatma-“The real man” & Epitome of Will Power

-By Geetha Mini D, M.Phil Scholar, Department of Botany, Kariavattom Campus

Like every Indian, Mahatma Gandhi, the real legend, is someone whom I always think of as an epitome of will power, confidence, and moreover a real human being, who is celebrated all over the world. From my childhood, I have been quite mesmerised by many events in Gandhiji's life, and ended up learning its moral values. The event that really touched and influenced me is that of the historic Dandi march. In this, the undying efforts of our great Mahatma has always been a role model to me. In life, there are various struggles that peep in occasionally. I used to worry about it. Then, I happened to read the autobiography of our Babuji, it opened my eyes to see how the undying, tiresome efforts, that too equipped with his non-violence tactic proved fruitful in solving the problems of the people of a whole country. I realised that comparing to the struggles Gandhiji faced from British, the problems in my life were like a small dot. That instilled great confidence in me and made me think with will power, perseverance, power of mind, I can make things work out just like Gandhiji, without losing hope made our country attain the freedom, so that we are now able to experience the wonderful arena of freedom and independence.

During 1920's, Mahatma took efforts to resolve wedge between Swaraj party and INC. Simultaneously, commission named 'Simon Commission' was framed by British in 1927. The fact that raged Gandhi was that there was not even a single Indian in the above said commission. Gandhiji, really protested against this Commission and passed a resolution in Calcutta Congress in December 1928, demanding British to grant India "dominion status". The resolution was rejected by British. British soon levied a tax on salt and this provoked Gandhi and the **historic Saltsatyagraha** was launched on 12th March 1930. Gandhiji along with his followers started Dandi March in March, and travelled from Ahmedabad to Dandi on foot. They walked ten miles a day. Lot of hardships, they have experienced. The protest was successful and Gandhiji successfully broke the salt law on 6th April 1930. It also resulted in **Gandhi- Irwin pact** in March 1931. As a result of this, Gandhiji was invited to round table conference. This is one of the examples where Gandhiji's perseverance, struggles worked out in an efficient manner.

The historic **Dandi march** made me learn a lesson that **consistent efforts** will surely reap results, provided it comes in combination with self perseverance, empathy, confidence, will

power, faith in God, comes into action. This incident and all the victorious stories of our Mahatma always motivates me to strive forward with the hope for a better tomorrow. Just, like Gandhiji paved the way for freedom to millions of people, one day I hope my efforts will also be a light to atleast some people. This incident taught me a lesson that we have to act in unique way, and have to hold on to our principles, no matter whoever tells us to deviate from. Even though, many people criticised his tactic of non-violence, he achieved success from it only. Gandhiji's life is an open book. I feel blessed and honoured to be born in India, where the great Mahatma lived.

THE GANDHI IN ME

സ്വന്തം ജീവിതത്തെ സന്ദേശമാക്കുകയും മറുവശത്ത് ആ സന്ദേശത്തെ സ്വന്തം ജീവിതമാക്കുകയും ചെയ്ത അത്യുത പ്രതിഭാസമാണ് ഗാന്ധിജി. ഒരർത്ഥത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണംപോലും ഒരു വലിയ സന്ദേശമായിരുന്നു. ഈ വിധം ഗാന്ധിജി നൽകിയ സന്ദേശങ്ങളിലാണ് ലോകം പ്രതീക്ഷയോടെ ഉറ്റുനോക്കുന്നത്. സമാധാനത്തിനുവേണ്ടി അനീതിയ്ക്കെതിരെ പോരാടാൻ പരസ്പര സഹവർത്തിത്വത്തോടെ ജീവിക്കാൻ എന്തിനേറെ, പാരിസ്ഥിതിക പ്രശ്നങ്ങൾക്കും പരിഹാരം കാണാൻപോലും ധീരമായി പ്രവർത്തിച്ച വ്യക്തിത്വത്തിന് ഉടമ. ആധുനിക ഇന്ത്യയുടെ ചരിത്രത്തിലെ അഗാധ വൈരുദ്ധ്യങ്ങളോട് സംവദിക്കാൻ ശ്രമിച്ചയാൾ. രാമരാജ്യം എന്ന സങ്കല്പത്തിലൂടെ ഇന്ത്യയുടെ മതവൽക്കരണത്തിന് വഴി തുറന്ന പണ്ഡിതൻ. അപ്രതീക്ഷിതമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഭൂതകാലത്തിന്റെ ഏകാകിയായ പ്രതീകം ഒപ്പം പിറവിയെടുക്കാൻ വെമ്പുന്ന പുതിയ ലോകത്തിന്റെ പ്രവാചകൻ. സത്യത്തിന്റെയും സ്നേഹത്തിന്റെയും മന്ത്രം. ലോകം മുഴുവൻ പഠിപ്പിച്ച മഹാ ഗുരു. സ്ഫടികം പോലെ സുതാര്യവും കടലു പോലെ ആഴമുള്ളതുമായ ജീവിത സാഹചര്യങ്ങളാണ് ഒരാളെ പരിവർത്തനപ്പെടുത്തുന്നത്. പ്രതികൂല സാഹചര്യങ്ങളെ ജീവിത സന്ദേഹങ്ങളെ സാമൂഹിക വൈതരണികളെ വ്യജസമാനമായ നിശ്ചയദാർഢ്യത്തോടെയും മറു വെണ്ണപോലെയും അലിവുള്ളതായി തീർത്ത ത്യാഗവീരൻ. വംശീയതയുടെയും സ്വാർത്ഥതയുടെയും അട്ടഹാസങ്ങൾ ഉയരുന്ന ഈ സമയത്ത് ഗാന്ധി സ്മരണകൾ വ്യർത്ഥമാകാതിരിക്കാനുള്ള കരുത്താണ് വേരേ ത്. ഗാന്ധിജിയുടെ ജീവിതത്തിലെ ഏറ്റവും ശ്രദ്ധേയമായ നേട്ടങ്ങൾ അനവധിയാണ്. സ്വാതന്ത്ര്യസമരം മുതൽ നിസ്സഹരണം പ്രസ്ഥാനം വരെയും എടുത്ത് പറയേ താണ്. ആയിരക്കണക്കിനുപേർ ജീവൻ നൽകിയാണ് ഇന്ത്യയ്ക്ക് സ്വാതന്ത്ര്യം നേടിയത്. എന്നാൽ ഇന്ത്യയുടെ എന്നാൽ ഇന്ത്യയുടെ സ്വാതന്ത്ര്യ സമര ചരിത്രത്തിലെ പല വ്യക്തിത്വങ്ങളും പുതു തലമുറയ്ക്ക് അപരിചിതമാണ്. സ്വാതന്ത്ര്യ സമരത്തിലെ മിന്നുന്ന നക്ഷത്രം തൊട്ട് തിരുപ്പൂർ കുമാരൻ വരെ. ദരിദ്രമായി പോകുന്ന ഇന്ത്യയിലെ ഓരോ ഗ്രാമത്തിനും ഊർജ്ജം പകരാൻ ഗ്രാമസ്വരാജാണ് നാം സ്വീകരിക്കേ ത്.

പ്രകൃതിയെ പരിരക്ഷിക്കാൻ മനസ്സിലെയും തെരുവിലെയും മാലിന്യം തുത്തറിയാൻ ഹിംസയെ ചിരി കൊണ്ട് പ്രതിരോധിക്കാൻ ധൂർത്തുകളെ ലാളിത്യമാക്കാൻ ഗാന്ധി മാർഗ്ഗമല്ലാതെ ഒന്നുമില്ല എന്നതാണ് യാഥാർത്ഥ്യം. അഹിംസാവാദിയായ വിപ്ലവകാരി നിസ്സഹരണമാണ് എന്റെ ആയുധമെന്ന് തെളിയിച്ച ധീര യോദ്ധാവ്. നമുക്ക് ഗാന്ധിജി ഒരു വ്യക്തിയല്ല. കടലാഴമുള്ള ജന്മവും കാലം കവരാത്ത ഓർമ്മപ്പെടുത്തലുമാണ്. ഇന്ത്യയെന്ന മഹാരാജ്യത്തിന്റെ സത്വയെയും ദർശനത്തെയും നമുക്കു ഓരോ ബഹു സ്വരതയെയും സഹിഷ്ണുതയെയും നിർവ്വചിച്ചത്. ലളിതമാണ് ഗാന്ധിയൻ ദർശനം. അർദ്ധഗാംഭീര്യമുള്ളതും എന്നും കാലത്തിന് അഭിമുഖമായി നിൽക്കാനുള്ള ആത്മവിശ്വാസമാണ് അദ്ദേഹം നൽകിയത്. ഇന്ത്യയിലെ മുഴുവൻ ജനങ്ങളെയും സ്വാതന്ത്ര്യ സമരത്തിൽ പങ്കാളിയാക്കാൻ കഴിഞ്ഞുവെന്നതായിരുന്നു ഗാന്ധിജിയുടെ ഏറ്റവും വലിയ വിജയം. ഗാന്ധിജി പ്രായോഗികമാക്കിയ അഹിംസാ മാർഗ്ഗം ചരിത്രഗതിയെത്തന്നെ തിരിച്ചുവെന്നതിന് കാലം സാക്ഷ്യം പറയും. അദ്ദേഹം പരീക്ഷിച്ച് വിജയിപ്പിച്ച സത്യാഗ്രഹം അസമത്വത്തിനും വിവേചനത്തിനും പാരതന്ത്ര്യത്തിനുമെതിരെ ലോകം ഇന്നു വരെ കൈ തീയതിൽ ഏറ്റവും സഫലമായ സമരമാർഗ്ഗം. സംഘർഷ ലഘൂകരണം, നിരായുധീകരണം, ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജനം തുടങ്ങി ലോകം ഇന്ന് തേടുന്ന ലക്ഷ്യങ്ങളൊക്കെയും ഗാന്ധിയൻ ആദർശങ്ങൾ വഴി തുറക്കുന്നു. പുതിയ സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ ലോകത്തെ മാറ്റി മറിയ്ക്കുന്ന ഡിജിറ്റൽ യുഗത്തിൽ ഗാന്ധിജിയുടെ ആശയങ്ങൾ കാലഹരണപ്പെടുന്നതായി വാദിക്കാം. എന്നാൽ ഉപ്പുസത്യാഗ്രഹം പോലുള്ള ആശയങ്ങളിലൂടെയും സാധാരണക്കാരെപ്പോലും ആ പോരാട്ടത്തിൽ ഒന്നിപ്പിക്കുകയും ധർമ്മത്തിന്റെ പാത കാട്ടിത്തരികയും ചെയ്ത ഗാന്ധിജി പുതിയ ലോകത്തിന്റെയും ആത്മീയ ഗുരു തന്നെ. ഒരു വിദ്യാർത്ഥിനി എന്ന നിലയിൽ എന്നെ ആകർഷിച്ചത് ഗാന്ധിജിയുടെ ജീവിതം തന്നെയാണ്. ഞാൻ ഇന്നനുഭവിക്കുന്ന സ്വാതന്ത്ര്യംപോലും എനിക്കവകാശപ്പെടാൻ കാരണം മഹത് വ്യക്തിയായ അദ്ദേഹമാണ് ഏതൊരു കാര്യവും അഹിംസയിലൂടെ നേടാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതം എനിക്ക് മാതൃകയായി. ഗാന്ധിജിയുടെ ദർശനങ്ങളെയും ആദർശങ്ങളെയും പിന്തുണയ്ക്കുന്ന എന്നെപ്പോലുള്ള യുവ തലമുറയുടെ അഹങ്കാരമാണ് ഗാന്ധിജി. എന്റെ ജീവിതത്തിലെ മാറ്റങ്ങൾക്കു കാരണംതന്നെ ഞാൻ

അദ്ദേഹത്തെ പിൻതുടരുന്നു എന്നതാണ്. മാനവികതയിലും മൂല്യങ്ങളിലും വിശ്വാസ മർപ്പിച്ച ഗാന്ധിജിയുടെ ജീവിതം പ്രായോഗിക തലത്തിൽ എല്ലാവരും സ്വീകരിച്ചിരുന്നു വെങ്കിൽ കലാപങ്ങൾ ആവർത്തിക്കപ്പെടുമായിരുന്നില്ല. അഴിമതിയും അക്രമവും പെരുകുമായിരുന്നില്ല. സ്വയംപര്യാപ്തത നേടുകയെന്നതാണ് എല്ലാ വിദ്യാഭ്യാസം കൊടുക്കേണ്ട ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. സമൂഹത്തിന് നന്മ ചെയ്യാനും ശരിയും തെറ്റും തിരിച്ചറിഞ്ഞ് വിവേകത്തോടെ പ്രവർത്തിക്കുവാനും നമ്മെ നയിക്കുന്ന മൂല്യങ്ങളെ പിൻതുടരുന്ന ദർശനമാർഗ്ഗമാണ്. “സൂര്യനുദിക്കുമ്പോൾ ഇരുട്ട് മാറിപ്പോകുന്നതുപോലെ അറിവുദിക്കുമ്പോൾ അജ്ഞതയും മാറിപ്പോകുന്നു.” ഇത് ഒരു യഥാർത്ഥ പഠന ലക്ഷ്യബോധമെന്ന് നിശ്ശേഷം പറയാം. പ്രവർത്തിക്കുക അല്ലെങ്കിൽ മരിക്കുക എന്ന പാത നമുക്ക് പിൻതുടരാം.

Neethumol.J

First Year M.Ed

Department of Education

ഗാന്ധിജിയുടെ അടിസ്ഥാന വികസന കാഴ്ചപ്പാടിന്റെ
ഇന്നത്തെ ആവിഷ്കാരം- ഒരു അവലോകനം

ആതിരാനി.എസ്
ഗവേഷക വിദ്യാർത്ഥിനി
പൊളിറ്റിക്കൽ സയൻസ് വിഭാഗം
യൂണിവേഴ്സിറ്റി കോളേജ്
തിരുവനന്തപുരം.
Phone: 6238639985
Mail ID: anchalathira@gmail.com

ഇന്നത്തെ സമൂഹത്തിൽ ഗാന്ധിയൻ ആശയങ്ങൾ ഏതു രീതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു എന്ന് പരിശോധിക്കുമ്പോൾ പലയിടത്തും ചോദ്യ ചിഹ്നങ്ങൾ നിലകൊള്ളുന്നു. സമൂഹത്തിൽ നിലനില്ക്കുന്ന എല്ലാത്തിനെയും പറ്റി കൃത്യമായ ആശയങ്ങൾ കൈമാറാൻ ഗാന്ധിജിക്ക് തന്റെ ജീവിതത്തിലൂടെ സാധിച്ചു. അധികാര വികേന്ദ്രീകരണ തത്വങ്ങളിൽ ഗാന്ധിജിയുടെ കാഴ്ചപ്പാടുകൾ സുസ്ഥിരവികസനത്തെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതായിരുന്നു. അടിസ്ഥാനപരമായ വികസനം സർവ്വോദയ എന്ന പദത്തിന്റെ അർത്ഥത്തെ അനർത്ഥമാക്കുന്നതായി ഗാന്ധിജി വിലയിരുത്തുകയുണ്ടായി. ഒരു സമൂഹത്തിൽ ഒരുവൻ കണ്ടിട്ടുള്ളതിൽവെച്ച് ഏറ്റവും ദാരിദ്ര്യം അനുഭവിക്കുന്ന നിസ്സഹായനായ മനുഷ്യനെ സഹായിക്കുന്നതിലൂടെ സ്വയമേവ സംതൃപ്തി നേടിയെടുക്കുവാനും ഭൗതിക സുഖസൗകര്യങ്ങളേക്കാൾ കൂടുതലായി മാനസികമായ സന്തോഷമാണ് പ്രധാനമെന്നുള്ള തിരിച്ചറിവ് ഓരോ വ്യക്തിയും ഉൾക്കൊള്ളേണ്ടതും ആണ്.

ഗ്രാമങ്ങളിലെ വികസന കാഴ്ചപ്പാട് ഇന്ത്യയെ പൂർണ്ണതയിലെത്തിക്കും എന്ന് പറയുമ്പോഴും വൈദേശിക വികസനരീതികൾ പലപ്പോഴും പരിസ്ഥിതി സന്തുലിതാവസ്ഥയെ ദോഷകരമായി ബാധിക്കുമെന്ന മുൻവിധി അദ്ദേഹം നിരത്തിയപ്പോൾ വികസന പ്രശ്നങ്ങളെ ഗൗനിക്കാതെ കാറ്റിൽ പറത്തിയ സമൂഹം പരിസ്ഥിതിയുടെ ലോലവശങ്ങളെ കാർന്നുതിന്നുവാൻ കൂട്ടുനിന്നു കൊണ്ടേയിരുന്നു. കാലത്തിനിപ്പുറം വർഷങ്ങളോളം തുടരുന്ന പരിസ്ഥിതി പ്രശ്നങ്ങൾ ചർച്ചകൾ മാത്രം വിഷയമായി മാറുന്ന തുടർക്കഥ ഇപ്പോഴും അരങ്ങേറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

പ്രായപൂർത്തിയായ ഭൂരിപക്ഷം വരുന്ന ജനത്തിന്റെ സമ്മതപ്രകാരമുള്ള ഇന്ത്യയെന്ന സ്വപ്നത്തെ അദ്ദേഹം സ്വരാജ് എന്ന പേരിട്ട് വിളിച്ചപ്പോൾ അധികാര വ്യവസ്ഥയെ അഴമതിയിലെക്ക് നയിക്കാതെ നേർവഴിയിലേക്ക് നയിക്കാനുള്ള ശിക്ഷണം സാധാരണ ജനങ്ങളിലേക്ക് നൽകിയിട്ടുവേണം 'സ്വരാജ്' എന്ന സ്വപ്നം ആവിഷ്കരിക്കേണ്ടതത്രേ. സ്വയം ഭരണമെന്ന ആശയത്തെ ഇത്രയും വ്യക്തവും കൃത്യവുമായി അവതരിപ്പിച്ചപ്പോൾ രാഷ്ട്രത്തിൽ മതവിശ്വാസത്തിനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം അനുവദിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം നിഷ്കർഷിച്ചു. അഹിംസാധിഷ്ഠിതമായ 'സ്വരാജി'ൽ ആരും ആരുടെയും ശത്രുവല്ല. എല്ലാവരും അവരവരുടെ കഴിവുകൾ പൊതു സമൂഹത്തിന്റെ

പൊതുനന്മയ്ക്കു വേണ്ടി നൽകേണ്ടതാണ് എന്ന് അദ്ദേഹം ആഹ്വാനം ചെയ്തു.

എല്ലായ്പ്പോഴും ജനങ്ങൾ അവകാശങ്ങളെ പറ്റി ബോധവാന്മാരായിരിക്കും ജനത്തിന് രാഷ്ട്രത്തോടും സമൂഹത്തോടുമുള്ള കർത്തവ്യങ്ങളെ പറ്റി അവൻ സ്മരിക്കുന്നില്ല എന്നാൽ ഗാന്ധിജിയുടെ കാഴ്ചപ്പാടിൽ കർത്തവ്യ നിർവ്വഹണത്തിൽ നിന്നുയിർകൊള്ളുന്നവ മാത്രമാണ് യഥാർത്ഥവകാശങ്ങൾ. അതായത് രാഷ്ട്രത്തെ സേവിക്കുന്നവർക്കേ പൗരത്വത്തിൻറെതയുള്ളൂ. ഒരു ജനതയുടെ സ്വരാജെന്നാൽ വ്യക്തികളുടെ സ്വയം ഭരണത്തിൻറെ ആകെത്തുകയാണ്. ഇങ്ങനെയുള്ള 'സ്വയംഭരണം, സത്യം, അഹിംസ എന്നീ മാർഗത്തിലൂടെ മാത്രം' എന്ന കാഴ്ചപ്പാടാണ്, ഗാന്ധിജിയുടെ അഭിപ്രായത്തെ പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നതിൽ നമുക്ക് എത്രത്തോളം വീഴ്ച സംഭവിച്ചു എന്ന വളർച്ചയ്ക്ക് വഴിതിരിക്കുന്നത്. 'കൈയ്യുക്കുള്ളവൻ കാര്യക്കാരൻ' എന്ന ചൊല്ലിനെ അന്വർത്ഥമാക്കിക്കൊണ്ട് പണത്തിനും രാഷ്ട്രീയ ചേരിതിരിവിനും ഊന്നിയ സ്വാധീനമാർഗങ്ങൾ ജനാധിപത്യ വെല്ലുവിളിയായി വളർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ പലയിടങ്ങളിലും ഗാന്ധിയൻ ആശയങ്ങൾ മുന്നോട്ടുവരേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ഭരണഘടനയിലെ 73-ാം ഭേദഗതി പ്രകാരം ഭരണത്തിൽ അനുവർത്തിച്ചുവരുന്ന പഞ്ചായത്തിരാജ് എത്രത്തോളം വികസനോന്മുഖമായി ഓരോ തലങ്ങളിലും പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട് എന്ന് ഗാന്ധിയൻ തത്വങ്ങളെ കൂട്ടുപിടിച്ചു കൊണ്ടു അവലോകനം ചെയ്താൽ അത് വഴിതുറക്കുന്നത് പുതിയ സുസ്ഥിരവികസനത്തിലൂന്നിയ, കൃഷിയെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്ന, സംസ്കാരത്തിനും പൈതൃകത്തിനും സംരക്ഷണം നൽകുന്ന ആശയങ്ങൾക്കായിരിക്കും ഉദാഹരണത്തിനായി ഗാന്ധിയൻ ഗ്രാമസ്വരാജ് സ്വയം പര്യായമാണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.

സ്വാതന്ത്ര്യം അടിത്തട്ടിൽ നിന്നും രൂപപ്പെടേണ്ടതാണ് താഴെ നിന്നും ഉയർന്ന് ഓരോ ഗ്രാമവും പൂർണ്ണമായ അധികാരങ്ങൾ കൈയ്യാളുന്ന ഓരോ റിപ്പബ്ലിക്കോ പഞ്ചായത്തോ ആയിത്തീരും. ഗാന്ധിജി വിവരിച്ച അടിസ്ഥാനഭരണസംവിധാനം ഇന്ന് വികസന ലക്ഷ്യത്തിനുവേണ്ടി പലവിധ പ്രവർത്തനങ്ങളും നടത്തിവരുന്നു. മാറ്റങ്ങൾ കാലത്തിൻറെ സംഭാവനയായതിനാലും മനോഭാവങ്ങൾ മാറിവരുന്ന തലമുറയുടെ സ്വാധീനവും ആദർശ

വൈചാത്യങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുമ്പോൾ ഓർക്കപ്പെടേണ്ടത് ഇതാണ് 'ത്യക്തന ഭൃത്ജീഥാ:' (നിങ്ങൾ കോടിക്കണക്കിനു സമ്പാദിച്ചു കൊള്ളുക, എന്നാൽ ആ സമ്പത്ത് വ്യക്തിയുടേതല്ല മറിച്ച് ജനങ്ങളുടേതാണ്. നിങ്ങളുടെ ന്യായമായ ആവശ്യത്തിനു വേണ്ടത് നിങ്ങൾ എടുക്കുകയും ബാക്കി സമൂഹത്തിനു പങ്കുവെയ്ക്കുകയും ചെയ്യണം). തുടർന്നു ഇന്നും നാം പാലിച്ചുവരുന്ന തൊഴിലുറപ്പുപദ്ധതി, കുടുംബശ്രീ പദ്ധതി, സ്വയം തൊഴിൽ സഹായസംഘങ്ങൾ എന്നിവ ഗാന്ധിജിയുടെ സങ്കല്പത്തിലെ സ്വയം പര്യാപ്തതയിൽ നിന്നും കൂടി വ്യവസായ പരമ്പരാഗതവ്യവസായ പ്രോത്സാഹനത്തിന്റെ മാതൃകാവിഷ്കരണം ആണെന്നും വ്യക്തമാക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അധികാര വികേന്ദ്രീകൃത പ്രവർത്തനങ്ങൾ വികസനത്തിന്റെ ചവിട്ടുപടിയായതിനാൽ ഗാന്ധിയൻ തത്വങ്ങൾക്ക് പ്രാധാന്യം ഉണ്ട് എന്ന് മനസ്സിലാക്കാം.

ഗാന്ധിജി വിഭാവനം ചെയ്ത കാഴ്ചപ്പാടുകൾ ഇന്ന് വെറും ചർച്ചകൾക്കു മാത്രം വഴിയൊരുക്കുമ്പോൾ ഓർക്കേണ്ടത് ആശയങ്ങളുടെ ലാളിത്യവും അവയുടെ ഉൾശക്തിയുമാണ്. അക്രമമുറകൾക്ക് വിലങ്ങിട്ടുകൊണ്ട്. ആഗോളവൽക്കരണത്തിന്റെ ആടിയുലയുന്ന കാറ്റിൽ മാറിമറിയുന്ന ആധുനികതയ്ക്കു ഒറ്റ വാക്കിൽ പറഞ്ഞാൽ 'യുവത്വത്തിന്റെ ട്രാൻഡിംഗുകൾ' ഗാന്ധിയൻ ആശയങ്ങളെ മാനിക്കാറുണ്ടോ എന്നത് പ്രസക്തമായ ആശങ്കയാണ്. ജനാധിപത്യ രീതികളിൽ ഈ ആധുനികത കടന്നുവന്നിരിക്കുന്നു. ഗ്രാമവികസനങ്ങളിൽ പ്രധാനമായും വികസനം കൊതിക്കുന്നത് ഗ്രാമങ്ങളിൽ നിന്നും നഗരങ്ങളിലേക്കുള്ള പരിണാമമാണ്. കുടിലുകൾക്കുപകരം, അടിത്തറപാകിയ ചെറിയ കൊട്ടാരങ്ങൾ വന്നു. പക്ഷെ സാമ്പത്തിക ഭദ്രതയെക്കാൾ പരിസ്ഥിതിഭദ്രതയ്ക്ക് അവ ദോഷമായി മാറി.

മനുഷ്യന്റെ സൗകര്യങ്ങൾ മാറിവരുമ്പോൾ അവൻ പ്രകൃതിയെ ഉപദ്രവിച്ചുതുടങ്ങി. കൂടി വ്യവസായങ്ങൾ അന്യാധീനപ്പെട്ടു വന്നു. മൺപാത്രങ്ങൾക്കുപകരം പ്ലാസ്റ്റിക്കുകൾ വിപണി കീഴടക്കി. ഗ്രാമസ്വരാജ് എന്നത് പലയിടങ്ങളിലും അഴിമതിയിൽ കുരുങ്ങിക്കിടക്കുന്നു. ഇവയെല്ലാം ചർക്കയും നൂലുമായി ഇരുന്ന വെള്ള വസ്ത്രധാരിയായ മഹാത്മാവിനെ നോവിക്കുന്നുണ്ടോവാം. കാർഷിക വിളകളുടെ ഉല്പാദനം മുൻ വർഷങ്ങളേക്കാൾ കുറഞ്ഞുവരുമ്പോൾ ലാഭം നോക്കിയുള്ള ഉല്പാദന മേഖലകൾ പൊടി പൊടിച്ചു. ട്രസ്റ്റിഷിപ്പ് ആശയം വെറും ആശയമായി നിലനിന്നുപോരുന്നു. അല്ലയോ മഹാത്മാവേ ഞങ്ങൾ അങ്ങയെ മറന്നിട്ടില്ല എന്ന് ഓർമ്മിപ്പിക്കാൻ

സമ്പത്തിന്റെ വിവിധ രൂപങ്ങളിലും സ്റ്റാമ്പുകളിലും അങ്ങനെ പലയിടങ്ങളിലും അങ്ങയുടെ മുഖം പതിപ്പിച്ച് ഞങ്ങൾ ഓർക്കുന്നു. ആകെയൊരു പ്രതീക്ഷയുടെ വെള്ളിവെളിച്ചം എന്നത് അടിസ്ഥാനതലത്തിൽ ഇന്നും വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിൽ ഗാന്ധിയൻ ആശയങ്ങൾ പാഠ്യവിഷയമാക്കുന്നതാണ്. വരും തലമുറയിലൂടെയെങ്കിലും ആശയ ആവിഷ്കാരം അടിസ്ഥാന വികനത്തിലേക്ക് എത്തട്ടെ എന്ന് പ്രാര്ത്ഥിക്കാം.

ഗാന്ധിജിയുടെ സ്വച്ഛഭാരതം അഥവാ ആത്മശുദ്ധിയുടെ രാഷ്ട്രീയം

നന്ദകുമാർ എസ്.ആർ.

Assistant

Planning A1 Section, University of Kerala

മഹാത്മാഗാന്ധിയുടെ നൂറ്റിയമ്പതാം ജന്മവാർഷികം ആഘോഷിച്ച ഇക്കഴിഞ്ഞ ഗാന്ധി ജയന്തി ദിനത്തിൽ പ്രധാനമന്ത്രി നരേന്ദ്ര മോദി സബർമതി നദീതീരത്തു നടന്ന മഹാസമ്മേളനത്തിൽ വെച്ച് ഇന്ത്യയെ വെളിയിട വിസർജ്ജന വിമുക്ത(Open Defecation Free)മായി പ്രഖ്യാപിച്ചു. അഞ്ചു വർഷം മുൻപ് ആരംഭിച്ച, അസാധ്യമെന്ന് പലരും കരുതിയ ഒരു സ്വപ്നത്തിലേക്കുള്ള പ്രതീക്ഷാനിർഭരമായ യാത്രയുടെ പരിസമാപ്തിയായിരുന്നു അത്. ഔദ്യോഗിക കണക്കുകൾ വിശ്വസിക്കാമെങ്കിൽ, 2014-ലെ ഗാന്ധിജയന്തി ദിനത്തിൽ സ്വച്ഛഭാരത പദ്ധതി ആരംഭിച്ച ശേഷം പുതുതായി 11 കോടി ശൗചാലയങ്ങൾ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടു. ഇന്ത്യയുടെ ആത്മാവ് വസിക്കുന്നിടം എന്ന് ഗാന്ധിജി തന്നെ വിശേഷിപ്പിച്ച ഗ്രാമീണ ഇന്ത്യയിലെ 93 ശതമാനം കുടുംബങ്ങൾക്കും ശൗചാലയ സൗകര്യം ലഭ്യമായി. 96 ശതമാനം കുടുംബങ്ങളും അവ ഉപയോഗിക്കുന്നു. നിർമ്മിക്കപ്പെട്ട ശൗചാലയങ്ങളിൽ 99 ശതമാനവും മികച്ച രീതിയിൽ പരിപാലിക്കപ്പെടുന്നു. വിസ്മയജനകം തന്നെയായ കണക്കുകൾ, സംശയമില്ല.

തന്റെ നൂറ്റിയമ്പതാം ജന്മദിനത്തിൽ സ്വന്തം രാജ്യം സന്ദർശിക്കാൻ ഗാന്ധിജി തീരുമാനിച്ചുവെന്നു കരുതുക. മേൽപ്പറഞ്ഞ സ്ഥിതിവിവര കണക്കുകൾ അദ്ദേഹത്തെ സന്തോഷിപ്പിക്കുമായിരുന്നോ? നിശ്ചയമായും ഇല്ല എന്നാണു എനിക്ക് തോന്നുന്നത്. എന്തുകൊണ്ട് സ്വച്ഛഭാരതം എന്ന സർക്കാർ പദ്ധതി ഗാന്ധിജിയുടെ ഓർമ്മകളിൽ താലോലിക്കപ്പെടില്ല എന്ന് വിശദമാക്കാനും അത് എന്താണ് ഒരു ഇരുപത്തിയൊന്നാം നൂറ്റാണ്ടിലെ ഒരു ശരാശരി ഇന്ത്യാക്കാരൻ എന്ന നിലക്ക് എന്നെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുന്നത് എന്ന് വിശദമാക്കാനുമാണ് ഈ കുറിപ്പിലൂടെ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.

ഒന്ന്

ഗാന്ധി ജീവിച്ചിരുന്ന കാലത്ത് രചിച്ച പുസ്തകങ്ങളും ചോദ്യോത്തരങ്ങളും അഭിമുഖങ്ങളുമുൾപ്പെടുന്ന ഒരു വലിയ സഞ്ചയം അവശേഷിപ്പിച്ചുകൊണ്ടാണ്

അദ്ദേഹം കടന്നുപോയത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതകാലത്ത് തന്നെ ഗാന്ധിസം എന്നറിയപ്പെട്ട ഈ ആശയസഞ്ചയത്തെ പക്ഷേ ഗാന്ധിജി ആ പേരിൽ വിളിക്കാൻ ഇഷ്ടപ്പെട്ടില്ല. ഗാന്ധിസം എന്നാണ് ലോകത്തില്ല എന്ന് അദ്ദേഹം പ്രഖ്യാപിച്ചു. ഗിരിനിരകളോളം പഴക്കമുള്ള സത്യവും അഹിംസയുമല്ലാതെ തനിക്ക് പുതുതായി ലോകത്തോട് പറയാനില്ല എന്നും താൻ അവയെ തന്റെ കഴിവിന്റെ പരമാവധി പരീക്ഷിക്കുക മാത്രമാണ് ചെയ്തത് എന്നുമാണ് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞത്.

പാശ്ചാത്യദർശനങ്ങളുടെ പൊതുചട്ടക്കൂടിൽ നിന്ന് പരിശോധിച്ചാൽ ഒരു തത്ത്വചിന്താപദ്ധതി എന്ന നിലയ്ക്ക് ഗാന്ധിസം നിയതമായ വർഗ്ഗീകരണങ്ങൾക്കോ നിർവചനങ്ങൾക്കോ എളുപ്പം വഴങ്ങുന്ന ഒന്നല്ല. വലിയ സൈദ്ധാന്തിക പരികല്പനകളോ ആശയസമുച്ചയങ്ങളോ ഗാന്ധിസം വിഭാവന ചെയ്തില്ല. എന്നുമാത്രമല്ല, പലപ്പോഴും പരസ്പര വിരുദ്ധമെന്നും അപ്രായോഗികമെന്നും - അസംബന്ധമെന്നുപോലും - പഴി കേൽക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നിട്ടും മരിച്ചുമണ്ണൊത് ഏഴു പതിറ്റാണ്ടിനു ശേഷവും ലോകം ഒരു സമകാലികനെയെന്ന പോലെ ഈ മനുഷ്യനെ വായിക്കുന്നു. ആധുനികോത്തരതയുടെയും സത്യാനന്തര കാലത്തിന്റെയും പുതിയ സമവാക്യങ്ങളെ എങ്ങനെയൊരു അദ്ദേഹം സമീപിക്കുകയെന്നു ചിന്തിക്കുന്നു. മാർക്സിനെ കുറിച്ച് ഫ്രഞ്ച് ചിന്തകനായ ഏറ്റിയൻ ബലിബർ പറഞ്ഞ വാചകം ഗാന്ധിജിക്കും ഇണങ്ങുമെന്നു തോന്നുന്നു: ഒടുക്കമില്ലാത്ത പുതിയ തുടക്കങ്ങളുടെ ചിന്തകൻ.

രണ്ട്

True beauty consists of purity of heart. - Gandhiji

ഗാന്ധിയൻ ചിന്തയിലെ വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട ആശയങ്ങളിലൊന്നാണ് ആത്മശുദ്ധി എന്ന സങ്കല്പം. ഇതിനെ കൂടുതൽ ആഴത്തിൽ വിശകലനം ചെയ്യുമ്പോൾ ഇന്ത്യാക്കാരുടെ രാഷ്ട്രീയ അബോധ (Political Unconscious)ത്തിലേക്കുപോലും കടന്നുചെന്ന ഗാന്ധിയുടെ സൂക്ഷ്മജാഗ്രതയുടെ ആഴവും പരപ്പും വെളിച്ചപ്പെടും. ഗാന്ധിജിയുടെ ചിന്തയിൽ ശുദ്ധിയെന്നത് വ്യക്തിശുചിത്വത്തിന്റെയോ പരിസരശുചിത്വത്തിന്റെയോ മാത്രം വിഷയമല്ല, അതിലുമുപരി ആത്മശുദ്ധിയാണ്. ഒരു മനുഷ്യന്റെ ആത്യന്തിക ധർമ്മം ആത്മശുദ്ധീകരണവും അതിനുപയോഗിക്കേണ്ട ഏറ്റവും കരുത്തുറ്റ ആയുധം അഹിംസയുമാണ്. ആത്മശുദ്ധിയില്ലാത്ത ഒരുവന്റെ ഹൃദയത്തിൽ ദൈവം പാർക്കുകയില്ല എന്ന് ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. ആത്മശുദ്ധീകരണമെന്നാൽ ജീവിതത്തിന്റെ എല്ലാ മേഖലകളിലുമുള്ള ശുദ്ധിയാണ്. ചിന്തയിലും സംസാരത്തിലും പ്രവർത്തിയിലുമുണ്ടാവേണ്ടതാണ് അത്. തന്റെ സഹജീവികൾക്കിടയിൽ ഏറ്റവും താഴ്ന്നു നിൽക്കുന്നവനാണ്, വെറും പൂജ്യം മാത്രമായി സ്വയം കരുതുന്നിടത്തോളം വിനയാന്വിതനാകുമ്പോഴാണ് അവൻ ആത്മശുദ്ധിയുള്ളവനാകുന്നത്. "നാം ഹൃദയശുദ്ധിയുള്ളവരാകുമ്പോൾ നമ്മുടെ

ഹൃദയത്തിൽ നിന്നും സ്നേഹമൊഴികെ എല്ലാം കെട്ടുപാടുകളും കൊഴിഞ്ഞുപോകുമെന്നും അദ്ദേഹം ആത്മകഥയിൽ എഴുതി. അകളങ്കിതരായ, ആത്മശുദ്ധിയുള്ള മനുഷ്യർ അവരുടെ ചുറ്റുമുള്ള അന്തരീക്ഷം പോലും വിമലീകരിക്കുമെന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. ആത്മശുദ്ധി പൂർണ്ണമായും കൈവരിക്കാൻ തനിക്ക് സാധിച്ചിട്ടില്ല എന്നും എന്നാൽ അതിനുള്ള പരിശ്രമത്തിലാണ് താൻ എന്നും തുറന്നു പറയായാൻ അദ്ദേഹം മടികാണിച്ചില്ല. ഈ ആത്മശുദ്ധിയുടെ, ഹൃദയശുദ്ധിയുടെ പ്രതിഫലനം മാത്രമാണ് വ്യക്തിശുചിത്വവും അതിലൂടെ സാധ്യമാകുന്ന പരിസരശുചിത്വവും.

ആത്മശുദ്ധി കൈവരിക്കാൻ സ്വന്തം മനസ്സിലെ മാലിന്യമാണ് ആദ്യം നിർമാർജ്ജനം ചെയ്യേണ്ടത് എന്ന് ഗാന്ധിജി ലോകത്തോട് വിളിച്ചു പറഞ്ഞു. മനുഷ്യരുടെ ഹൃദയത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ മാലിന്യം ജാതിക്കേയ്മയും അയിത്തവും തൊട്ടുകൂടായ്മയുമാണ്. അത് ശുദ്ധീകരിക്കാതെ സമൂഹത്തെ ശുദ്ധീകരിക്കാനാവില്ല എന്ന് ഗാന്ധിജിയ്ക്ക് അറിയാമായിരുന്നു. മലം കോരുന്നത് താഴ്ന്ന ജാതിക്കാരുടെ മാത്രം ചുമതലയാണ് എന്ന വിശ്വാസം രൂഢമൂലമായിരുന്ന കാലത്ത്, “Everyone must be his own scavenger” എന്ന് ഗാന്ധിജിയുടെ വാചകത്തിന് സവർണ്ണരുടെ പ്രാമാണ്യബോധത്തെ മാത്രമല്ല ജാതിവ്യവസ്ഥയെത്തന്നെ അടിയുലയ്ക്കാനുള്ള സ്പോടകശേഷിയുണ്ടായിരുന്നു. സ്വയം സൃഷ്ടിക്കുന്ന മാലിന്യം സ്വന്തം ഉത്തരവാദിത്വമാണെന്ന ചിന്ത കേവല ശുചിത്വബോധത്തിൽ നിന്ന് ഉയർന്നു വന്നതല്ല എന്നർത്ഥം.

മുന്ന്

“Self-purification, therefore, must mean purification in all the walks of life. And purification being highly infectious, purification of oneself necessarily leads to the purification of one's surroundings.” - Gandhiji

ജാതിയും മാലിന്യവും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം ഇതിനോടകം പല നരവംശ ശാസ്ത്രജ്ഞരും ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. ജാതി എന്നത് ശുദ്ധിയുടെ അവരോഹണക്രമമാണ്. ശുദ്ധിയെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള ശ്രേണീബന്ധമായ സാമൂഹികക്രമം (Hierarchical social order), സമജാതി വിവാഹം(endogamy), കുലത്തൊഴിൽ എന്നിവയാണ് ജാതിയെ നിലനിർത്തുന്ന അടിസ്ഥാന ഘടകങ്ങൾ. ഇതിൽ ആദ്യത്തേതാണ് പ്രധാനം. ഇതനുസരിച്ച് മേൽത്തട്ടിൽ നിൽക്കുന്ന ജാതികളാണ് ഏറ്റവും ശുദ്ധർ. അതിനു തൊട്ടുതാഴെയുള്ള ജാതി മേൽപറഞ്ഞവരെക്കാൾ ശുദ്ധി കുറഞ്ഞവരെങ്കിലും തങ്ങൾക്കു താഴെയുള്ളവരെക്കാൾ ശുദ്ധിയുള്ളവരായിരിക്കും. ഇങ്ങനെ ഒട്ടുമിക്ക എല്ലാ ജാതികളിലും പെടുന്നവർക്ക് തങ്ങളേക്കാൾ ശുദ്ധി കുറഞ്ഞവരെ സമൂഹശ്രേണിയിൽ കണ്ടെത്താൻ സാധിക്കും.

പൊതുഇടവും സ്വകാര്യ ഇടവും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസത്തെക്കുറിച്ച് ഇന്ത്യാക്കാരും യൂറോപ്യന്മാരും പുലർത്തുന്ന തീർത്തും പരസ്പര വിരുദ്ധമായ വിശ്വാസം ഇതോടു കൂട്ടിവായിക്കേണ്ടതുണ്ട്. തങ്ങൾക്കു മലിനമാക്കാൻ സ്വാതന്ത്ര്യമുള്ള ഇടമാണ് യൂറോപ്യരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം സ്വകാര്യയിടം. എന്നാൽ മലിനമാക്കാൻ തങ്ങൾക്ക് അനുവാദമില്ലാത്ത ഇടമായാണ് അവർ പൊതുഇടത്തെ കാണുക. ഇന്ത്യയിൽ സംഗതി നേരെ തിരിച്ചാണ്. തങ്ങൾ വൃത്തിയായി സൂക്ഷിക്കേണ്ട ഇടമാണ് അവരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം സ്വകാര്യയിടം. അത്തരം നിർബന്ധമില്ലാത്ത ഇടമാണ് പൊതുഇടം. യൂറോപ്യന്മാർ സ്വന്തം ശരീരത്തെ കാണുന്നത് ഒരു മാലിന്യവാഹിനി ആയിട്ടാണ് എന്ന് പറയാറുണ്ട്. (ക്രിസ്തുമതവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പാപബോധം ഇതിനൊരു കാരണമായിരിക്കാം എന്ന് ചിലർ ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നു). വൃത്തിയുള്ള ചുറ്റുപാടിൽ ജീവിക്കുന്ന വൃത്തികെട്ട മനുഷ്യർ എന്ന നിലയ്ക്കാണ് അവർ സ്വയം കാണുന്നത്. അതുകൊണ്ട് തന്നെ അവർ പൊതുസ്ഥലങ്ങളിൽ തുപ്പുകയോ വൃത്തികേടാക്കുകയോ കഴിയുന്നിടത്തോളം ചെയ്യാറില്ല^[1].

ഇന്ത്യയിലാകട്ടെ മനുഷ്യർ സ്വയം കാണുന്നത് വൃത്തികെട്ട ചുറ്റുപാടിൽ ജീവിക്കുന്ന വൃത്തിയുള്ള/ശുദ്ധിയുള്ള മനുഷ്യരെന്ന നിലയ്ക്കാണ്. ഇതിനു ആശയപരമായ അടിത്തറയൊരുക്കുന്നത് ശുദ്ധിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ശ്രേണീകരിക്കപ്പെട്ട ജാതിവ്യവസ്ഥയാണ്. ജാതിയിൽ കുറഞ്ഞ വ്യക്തിക്ക് പോലും തനിക്ക് താഴെയുള്ള ജാതികളെ അപേക്ഷിച്ച് ശുദ്ധിയുള്ളവരായി സ്വയം സ്ഥാപിക്കാൻ അവസരമൊക്കുന്നുണ്ട് ജാതിയുടെ ഈ ക്രമം.

മനുഷ്യരൂപം പൂണ്ട മാലിന്യമായിട്ടാണ് തനിക്ക് താഴെയുള്ള ജാതിക്കാരെ ഇന്ത്യാക്കാർ കാണുന്നത്. ഏറ്റവും താഴെയുള്ളവനാണ് ഏറ്റവും മലിനൻ. ഈ മനുഷ്യർ പാർക്കുന്ന ലോകമാണ് അശുദ്ധി നിറഞ്ഞ ലോകം. അവരുമായി കഴിയുന്നിടത്തോളം അകലം പാലിക്കുക എന്നതാണ് മുകളിലുള്ളവരുടെ ജാതിധർമ്മം^[2]. ഇതോടൊപ്പം, ഇന്ത്യയിലെ നിറവിഭജനങ്ങൾ വളരെ പ്രധാനമാണ് എന്ന് ഓർക്കേണ്ടതുണ്ട്. വെളുപ്പു ബ്രാഹ്മണനോടും ശുദ്ധിയോടും സൗന്ദര്യത്തോടും ബന്ധപ്പെട്ട നിറമാണ്. കറുപ്പാകട്ടെ താഴ്ന്ന ജാതിക്കാരനോടും മാലിന്യത്തോടും മലത്തോടും ബന്ധപ്പെട്ട നിറമാണ്.

ഇന്ത്യയിൽ അശുദ്ധിയുടെ അഥവാ മാലിന്യത്തിന്റെ സ്രോതസ്സ് മനുഷ്യരും മനുഷ്യർ പാർക്കുന്ന ചുറ്റുപാടുകളുമായിരിക്കെ, ഇവിടെ പരിസര ശുചിത്വമോ വ്യക്തിശുചിത്വമോ പ്രധാനമല്ല. എല്ലാവരുടെയും ആദ്യത്തെ കടമ സ്വന്തം ശുദ്ധി സംരക്ഷിക്കലാണ്. ജാതി നിലനിൽക്കുന്ന സമൂഹങ്ങളിൽ അതുകൊണ്ടാണ് ആചാരപരമായ ശുദ്ധി ജനങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം പ്രധാനമാവുകയും പരിസര ശുചിത്വം അവഗണിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തത്. ജാതിരഹിതമായ സമൂഹങ്ങളിൽ ഇത്തരമൊരു പ്രശ്നം നിലനിൽക്കുന്നില്ല. ഉദാഹരണത്തിന് നാഗാലാൻ്റിലെ അഹോ നാഗ(Ao Naga) ഗോത്രവർഗ്ഗക്കാർ മറ്റു ജാതിവത്കൃത സമൂഹങ്ങളിൽ നിന്നും വ്യത്യസ്തമായി പരിസര ശുചിത്വത്തെ വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ടതായി കണക്കാക്കുന്നുണ്ട്.

ആചാരപരമായ ശുദ്ധിയ്ക്കാണ് പ്രാധാന്യം അല്ലാതെ ശുചിത്വത്തിനല്ല എന്നതുകൊണ്ടു തന്നെ Hygiene എന്ന പദത്തിന് തത്തുല്യമായ വാക്ക് ഇന്ത്യൻ പശ്ചാത്തലത്തിൽ കണ്ടെത്താൻ ബുദ്ധിമുട്ടാണ് എന്ന് പലരും ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയിട്ടുണ്ട്. വൃത്തിയെ ശുദ്ധിയുമായി ബന്ധിപ്പിച്ചു മാത്രമേ ഹിന്ദു മതഭാവനയ്ക്ക് സങ്കല്പിക്കാനാവൂ. ഹൈന്ദവ വിശ്വാസമനുസരിച്ച് ദൈവികമായ ശുദ്ധിയുള്ള ഒന്നിനെ കളങ്കപ്പെടുത്താനാവില്ല. പുണ്യനദിയായ ഗംഗയിൽ എത്ര മാലിന്യം ഒഴുക്കിയാലും ഗംഗ പുണ്യനദിയായി തന്നെ തുടരുന്നു എന്നാണ് വിശ്വാസം. യാഗങ്ങളിൽ അഗ്നിക്ക് പ്രത്യേക പ്രാധാന്യം കിട്ടുന്നതിന്റെ കാരണം തന്നെ അഗ്നി എല്ലാ മാലിന്യങ്ങളെയും ഭസ്മമാക്കുകയും സ്വയം മലിനമാകാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടു കൂടിയാണ്³¹.

ഹിന്ദു വിശ്വാസസംഹിതയുടെ മുൻഗാമിയായിരുന്നു വൈദിക സംസ്കാരത്തോട് എതിരിട്ടു കൊണ്ട് നിലവിൽ വന്ന രണ്ടു പ്രമുഖ വിശ്വാസ ധാരകളും - ബുദ്ധമതവും ജൈനമതവും - ആചാരശുദ്ധിയ്ക്കല്ല ആത്മശുദ്ധിയ്ക്കാണ് പ്രാധാന്യം കൊടുത്തത് എന്നത് ഇതുമായി ചേർത്തു വായിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ബുദ്ധമതമാകട്ടെ അതിനൊപ്പം പരിസര-വൃക്തി ശുചിത്വത്തിന് അതീവ ശ്രദ്ധയാണ് കൊടുത്തിരുന്നത്. ദിവസേനയുള്ള കുളി, ദന്തശുചിത്വം, വസ്ത്രം കഴുകൽ, വൃത്തിയുള്ള വസ്ത്രം ധരിക്കൽ, ഭിക്ഷാപാത്രം ശുചിയാക്കൽ തുടങ്ങിയവ ബുദ്ധ സന്ന്യാസിമാർക്കിടയിൽ വളരെ നിർബന്ധമായിരുന്നു. ഭിക്ഷയായി കിട്ടുന്ന ആഹാരപദാർഥങ്ങൾ ചീഞ്ഞതോ കാലപ്പഴക്കം ചെന്നതോ ആണെങ്കിൽ അത് സ്വീകരിക്കരുത് എന്ന ചട്ടവും ഉണ്ടായിരുന്നു. ബുദ്ധ സന്ന്യാസിമാരിൽ പലരും മികച്ച ആയുർവേദ പണ്ഡിതരും ഭിഷഗ്വരരും ആയിരുന്നതിനാൽത്തന്നെ മലിനമായ ഭക്ഷണവും വെള്ളവും രോഗങ്ങൾക്ക് കാരണമാകും എന്ന തിരിച്ചറിവും അവർക്ക് ഉണ്ടായിരുന്നു. ഏതായാലും പത്താം നൂറ്റാണ്ടോടുകൂടി ബുദ്ധമതവും ജൈനമതവും തകർച്ച നേരിട്ടതോടെ വൈദിക ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ ശുദ്ധിസങ്കല്പത്തെ വെല്ലുവിളിക്കുന്ന ഒരു ബദൽ ലോകവീക്ഷണം അസ്തമിച്ചു.

പിന്നീട് ബ്രിട്ടീഷുകാരുടെ വരവോടെയാണ് ഈ ശുദ്ധികേന്ദ്രിതമായ സങ്കല്പങ്ങൾ വീണ്ടും ഗുരുതരമായ ഭീഷണി നേരിടുന്നത്. അവർക്കൊപ്പം വന്ന ക്രിസ്ത്യൻ മിഷനറിമാർ ശുചിത്വത്തെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒന്നായി കരുതുകയും അത് ഇന്ത്യയിലെ ജനങ്ങൾക്ക് പകർന്നു നൽകാൻ ശ്രമിക്കുകയും ചെയ്തു. Cleanliness is next to godliness എന്ന ക്രിസ്ത്യൻ സങ്കല്പം പിൻപറ്റാൻ അവർ പ്രചരണം നടത്തി. അച്ചടക്കമുള്ള ജീവിതം, വൃത്തിയുള്ള വസ്ത്രങ്ങൾ, അടുക്കും ചിട്ടയുമുള്ള വീട്, ശുചിത്വമാർന്ന അടുക്കള തുടങ്ങിയവ അവരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അഭിമാന ചിഹ്നങ്ങളായിരുന്നു. സുവിശേഷത്തോടൊപ്പം സോപ്പും അവർ പ്രചരിപ്പിച്ചു. ഇന്ത്യക്കാരെ വൃത്തിരഹിതരായ ജനതയായും തങ്ങളെ വൃത്തിയുള്ളവരായും അത് കൊണ്ട് തന്നെ തദ്ദേശീയരെക്കാൾ സാംസ്കാരികമായി മുകളിൽ നിൽക്കുന്നവരായുമാണ് അവർ സ്വയം കണ്ടത്. ഈ മേലാളബോധം കൊണ്ട് തന്നെ ജനങ്ങളുടെ ആത്മാവിനെ സ്പർശിക്കാൻ അവർക്ക് കഴിഞ്ഞില്ല. ഒറ്റപ്പെട്ട മാറ്റങ്ങൾ ചിലയിടങ്ങളിലെങ്കിലും സാധ്യമാക്കാൻ കഴിഞ്ഞെങ്കിലും

തദ്ദേശീയരുടെ ബോധമണ്ഡലത്തെ ഒന്നാകെ പുതുക്കിപ്പണിയുന്നതിൽ അവർ പാടെ പരാജയപ്പെട്ടു സാംസ്കാരികമായും സാമൂഹ്യമായും അത്രയാഴത്തിൽ വേരോടിക്കിടക്കുന്ന ലോകബോധങ്ങളെ കടപുഴക്കാൻ ഒരു വൈദേശിക മതത്തിനും അതിന്റെ സുവിശേഷകർക്കും സാധിക്കാത്തതിൽ അത്ഭുതമില്ല.

നാല്

ജാതിയും ശുദ്ധിയും മാലിന്യവും തമ്മിൽ സങ്കീർണ്ണമായ ബന്ധങ്ങൾ നിലവിലുള്ള ഇത്തരമൊരു സമൂഹത്തിലേക്കാണ് ഗാന്ധിജി കടന്നു വരുന്നത്. ഇന്ത്യൻ ജനതയുടെ ശുചിത്വബോധത്തെയും മാലിന്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള കാഴ്ചപ്പാടുകളെയും അടിമുടി പുതുക്കിപ്പണിയുന്നതിലൂടെ ഗാന്ധിജി സമൂഹത്തിലെ ജാതിവ്യവസ്ഥയുടെതന്നെ അടിത്തറയിളക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. ഗാന്ധിയെ കുറിച്ച് പറയുന്ന ഒരു കഥ ചരിത്രകാരനായ ഡോ. കെ.എൻ. പണിക്കർ ഉദ്ധരിക്കുന്നുണ്ട്: പിൻക്കാലത്ത് പ്രമുഖ ഗാന്ധിയനായി മാറിയ ബി.എൻ. പാണ്ഡേ ആദ്യമായി ഗാന്ധിയെ കാണാൻ ചെന്ന സന്ദർഭമാണത്. പതിനേഴാം വയസ്സിൽ സബർമതിയിൽ ചെന്ന് ഗാന്ധിയെ നേരിൽ കണ്ട അദ്ദേഹം ഗാന്ധിയുടെ ശിഷ്യനാവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു എന്ന് അറിയിച്ചു. ഗാന്ധിജി സമ്മതിച്ചു.

പിറ്റേന്ന് രാവിലെ പാണ്ഡേയെ അടുത്ത് വിളിച്ചു ഗാന്ധിജി ചോദിച്ചു: “ബ്രാഹ്മണനാണ്, അല്ലേ?”

അതെ എന്ന് പാണ്ഡേ.

ഗാന്ധി: “കക്കൂസ് കഴുകുന്നതിൽ വിരോധമില്ലല്ലോ?”

ഇങ്ങനെയാണ് ഗാന്ധിജി ജാതിബോധത്തെ തകിടം മറിച്ചത്.

ജാതിയുടെ അടിസ്ഥാനമായ ശുദ്ധി എന്ന സങ്കല്പത്തിന് പകരമായി ശുചിത്വബോധത്തെയും ആത്മശുദ്ധിയേയും ഗാന്ധിജി പ്രതിഷ്ഠിച്ചു. ഇത്തരമൊരു വിപ്ലവത്തിലൂടെ ഹിന്ദുസമുദായത്തെയും ഇന്ത്യൻ സമൂഹത്തെ തന്നെയും പുനഃസംഘടനം ചെയ്യാൻ ഗാന്ധിജിയ്ക്ക് സാധിച്ചു. അതായിരുന്നു ഗാന്ധിയുടെ സ്വപ്നത്തിലെ സ്വച്ഛ ഭാരത്. കരം പിരിച്ചു കക്കൂസ് പണിയാൻ ഗാന്ധി ബ്രിട്ടീഷുകാരോട് ആവശ്യപ്പെട്ടില്ല. മറിച്ച് സ്വന്തം ബോധത്തെ പുതുക്കിപ്പണിയാൻ ഇന്ത്യക്കാരോട് ആവശ്യപ്പെടുകയാണ് ചെയ്തത്.

ഒരു ആധുനിക ജനാധിപത്യസമൂഹത്തിന്റെ സംസ്ഥാപനത്തിനുള്ള അടിസ്ഥാന മൂന്നുപാധി നിയമത്തിനു മുന്നിൽ തുല്യരായ, തുല്യഅവകാശങ്ങളുള്ള പൗരസമൂഹമാണ്. ജാതിയുടെ പേരിൽ ഭിന്നിക്കപ്പെട്ടു നിന്ന ഇന്ത്യൻ സമൂഹത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഇത്തരമൊരു പൗരസമൂഹത്തിന്റെ രൂപീകരണം ഗാന്ധിജിയുടെ രംഗപ്രവേശത്തിനു മുൻപ് വെറും വന്യമായ സ്വപ്നം മാത്രമായിരുന്നു. എന്നാൽ അശ്രാന്തമായ പരിശ്രമത്തിലൂടെയും ഉന്നതമായ ധാർമ്മികബോധ്യത്തിലൂടെയും സൂക്ഷ്മതലത്തിലുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെയും ഗാന്ധിജി അതിന് അടിത്തറയിട്ടു. ആധുനിക ഇന്ത്യ എന്ന ദേശരാഷ്ട്രം ഏറ്റവുമധികം കടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത് ആധുനിക ദേശരാഷ്ട്ര

രൂപങ്ങളോട് ഏറ്റവും എതിർപ്പ് പുലർത്തുന്നുവെന്നു വിമർശകരാൽ ആരോപിക്കപ്പെട്ട ഗാന്ധിജിയോട് തന്നെയാണ്. ഇന്ത്യയ്ക്ക് സ്വാതന്ത്ര്യം നേടിത്തന്നു എന്നതല്ല ഗാന്ധിയുടെ സംഭാവന. മറിച്ച് ഇന്ത്യയെന്ന ജനതയെ നിർമ്മിച്ചു എന്നതാണ്. ഗാന്ധിജി തന്റെ ചർക്കയിൽ നൂറ്റെട്ടുതത്ത് ഇന്ത്യ എന്ന ഈ രാഷ്ട്രത്തെ തന്നെയായിരുന്നു. ഗാന്ധിജി മരണപ്പെട്ട് ഒരു വർഷത്തിന് ശേഷം ഇന്ത്യയുടെ ഭരണഘടന നിർമ്മാണ സഭയിൽ, പൂർത്തിയാക്കിയ ഇന്ത്യയുടെ ഭരണഘടന സമർപ്പിച്ചുകൊണ്ട് അംബേദ്കർ നടത്തിയ വിഖ്യാതമായ പ്രസംഗത്തിൽ, ഇന്ത്യൻ ജനാധിപത്യത്തിന്റെ ഭാവിയെക്കുറിച്ച് ആശങ്ക പങ്കുവെക്കുന്നുണ്ട്. അടിസ്ഥാനപരമായി ജനാധിപത്യരഹിതമായ ഇന്ത്യയിൽ ജനാധിപത്യമെന്നത് മേൽമണ്ണ് മാത്രമാണ് എന്നും അത് ജനങ്ങൾ ആന്തരവത്കരിക്കേണ്ട മൂല്യമായി മാറേണ്ടതുണ്ട് എന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു^[4]. അപരനോടുള്ള കരുതലാണ് അടിസ്ഥാനപരമായി ജനാധിപത്യം. അത് നമ്മെ പഠിപ്പിച്ചത് ഗാന്ധിജിയാണ്. അത് സാധ്യമാകുന്നതാകട്ടെ ഹൃദയം ഭേദചിന്തകളുടെയും സങ്കുചിതത്വങ്ങളുടെയും മാലിന്യങ്ങളൊഴിഞ്ഞ് വിശാലവും നിർമ്മലവുമായവുമാകുമ്പോഴാണ്.

ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ അവസാനം ജനിക്കുകയും ഇരുപത്തിയൊന്നാം നൂറ്റാണ്ടിൽ യൗവ്വനം ചെലവഴിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു ചെറുപ്പക്കാരനെ, എന്നെ, ഏറ്റവും സ്വാധീനിച്ചത് ഗാന്ധിജിയുടെ ആത്മശുദ്ധിയെക്കുറിച്ചുള്ള ഈ ദർശനമാണ്. അനീതിയും പാതകങ്ങളും പെരുമഴ പോലെ പെയ്യുന്ന ഈ സത്യാനന്തര കാലത്തും മനുഷ്യനിലുള്ള വിശ്വാസവും കരുണയും വളർത്തുന്ന ചിന്തയാണത്. മഹാപ്രളയം വന്നു മുടിയാലും മറുകര കടക്കാൻ ആ ചിന്തയുടെ ഒരു ചീന്ത് മതി. ലോകം മുഴുവൻ ഇരുൾ മുടിയാലും ആ വെളിച്ചത്തിന്റെ ഒരു നൂറുണ്ടു മാത്രം മതി.

കുറിപ്പുകൾ

[1] ഈ ഭാഗത്തെ ആശയങ്ങൾക്ക് സുധീർ കക്കർ, കാതറീന കക്കർ എന്നിവർ ചേർന്നെഴുതിയ Indians: Portrait of a People എന്ന പുസ്തകത്തോട് കടപ്പാട്. മാലിന്യത്തിന്റെ പ്രധാന സ്രോതസ്സായ മലം യൂറോപ്പ്യരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഏറ്റവും വലിയ പ്രശ്നമാണ്. ഇംഗ്ലീഷിൽ ഷിറ്റ്, ആസ്സ്, ആസ്സ്ഹോൾ തുടങ്ങിയ വിസർജനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടവയൊക്കെ അസഭ്യവാക്കുകളാണ് എന്നോർക്കുക.

[2] കാരണം താഴ്ന്ന ജാതിക്കാരുടെ സ്പർശമോ ശരീരദ്രവങ്ങളോ പോലും മേൽജാതിക്കാരെ മലിനപ്പെടുത്തുന്നു. താഴ്ന്ന ജാതിക്കാർ മേലാളരെ

സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം മലത്തിന്റെ-അഥവാ മാലിന്യത്തിന്റെ അപര രൂപമാണ്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ മലം കോരുന്ന ജോലി താഴ്ന്ന ജാതിക്കാരോടേതാണ്.

[3] വളരെ പ്രചാരമുള്ള ഒരു ഐതീഹ്യകഥയുണ്ട്. ഒരിക്കൽ പാണ്ഡവർ ശ്രീകൃഷ്ണനെ സമീപിച്ചു. തങ്ങൾ ഒരു തീർത്ഥയാത്രക്ക് പുറപ്പെടുകയാണെന്നും പുണ്യസ്ഥലങ്ങളിൽ സ്നാനം ചെയ്യലാണ് ഉദ്ദേശമെന്നും അവർ അറിയിച്ചു. കൃഷ്ണനേയും ഈ തീർത്ഥയാത്രക്ക് അവർക്ക് ക്ഷണിച്ചു. എന്നാൽ കൃഷ്ണൻ അതിൽ വലിയ താൽപ്പര്യം പ്രകടിപ്പിച്ചില്ല. എന്തുകൊണ്ടാണ് തങ്ങളുടെ ആവശ്യം നിരാകരിച്ചത് എന്ന് അവർ എത്രയാരാഞ്ഞിട്ടും കൃഷ്ണൻ പറഞ്ഞുമില്ല. അങ്ങനെയെങ്കിൽ തങ്ങൾക്കൊപ്പം എന്തെങ്കിലുമൊരു വസ്തു തന്നു വിടണമെന്നും പുണ്യസ്ഥലങ്ങളിലെ സ്നാനത്തിൽ ആ വസ്തുവിനെക്കൂടി ഉൾപ്പെടുത്താമെന്നും പാണ്ഡവർ പറഞ്ഞു. കൃഷ്ണൻ അവർക്ക് നൽകിയത് വലിയൊരു പാവയ്ക്കയായിരുന്നു. നീണ്ട തീർത്ഥാടനത്തിനു ശേഷം ഒരുപാട് പുണ്യതീർത്ഥങ്ങളിൽ മുക്കിയ ആ പാവയ്ക്ക പാണ്ഡവർ കൃഷ്ണന് തിരികെ നൽകി. കൃഷ്ണൻ അത് കിട്ടിയപാടെ മുറിച്ചു അഞ്ചു കഷണങ്ങളാക്കി പാണ്ഡവർക്ക് തന്നെ നൽകി. അത് വായിൽ വെച്ച പാടെ കൊടിയ കയ്പു കാരണം അവർക്ക് കലശലായ മനം പിരട്ടലും ഓക്കാനവും അനുഭവപ്പെട്ടു. എന്തുപറ്റി എന്ന് കൃഷ്ണൻ ആരാഞ്ഞപ്പോൾ പാവയ്ക്കയുടെ കയ്പ് അസഹനീയമാണ് എന്ന് പാണ്ഡവർ മറുപടി പറഞ്ഞു.

അപ്പോൾ കൃഷ്ണൻ പറഞ്ഞു: “ഇത്രയധികം പുണ്യസ്ഥലങ്ങളിൽ സ്നാനം ചെയ്ത ശേഷവും അതിന്റെ കയ്പിനു ഒരു ശമനവും ഉണ്ടായില്ലല്ലോ. അപ്പോൾ വെറുതേ സ്നാനം ചെയ്യുന്നത് കൊണ്ട് ഒരു വസ്തുവിന്റെ സ്വതസിദ്ധമായ ഗുണദോഷങ്ങൾക്ക് ഒരു മാറ്റവും സംഭവിക്കുന്നില്ല. അങ്ങനെ തന്നെ മനുഷ്യന്റെ കാര്യവും”

കൃഷ്ണനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഒരു വസ്തുവിന്റെ അന്തസ്ഥിതമായ ഗുണദോഷങ്ങൾ എത്ര പുണ്യസ്നാനം നടത്തിയാലും മാറാൻ പോകുന്നില്ല. ഒരു സംഗതി മലിനമായിരിക്കുന്നത് അതിന്റെ സ്വാഭാവിക പ്രകൃതി മലിനമായതുകൊണ്ടാണ്. അത് സ്ഥിരമായ, പരിണാമരഹിതമായ, മാറ്റം സാധ്യമല്ലാത്ത മൂല്യമായിരിക്കും. വർണ്ണ-ജാതിവ്യവസ്ഥ രൂഢമൂലമായ ഒരു സമൂഹത്തിന് ഏറ്റവും അനുയോജ്യമായ പ്രത്യയശാസ്ത്രമാണത്. മനുഷ്യ പ്രയത്നത്തിന് ഒരു മാറ്റവും സാധ്യമാകാത്തവിധം മലിനമായത് എന്നെന്നും മലിനമായി തന്നെ തുടരും. ഇന്ത്യൻ വർണ്ണസങ്കല്പമനുസരിച്ച് മലിന(ഹീന) ജാതികൾക്ക് എത്ര ശ്രമിച്ചാലും ദ്വിജന്റെ സ്ഥാനത്തേക്ക് ഉയർന്നു വരാനാവില്ല. അതേ സമയം ദ്വിജൻ എത്ര മലിനമായ പ്രവർത്തി ചെയ്താലും അവൻ ആചാരപരമായ ശുദ്ധി പാലിക്കുന്നിടത്തോളം അവന്റെ ഉന്നതനിലയ്ക്ക് ഒരു കോട്ടവും തട്ടില്ല.

[4] *“Constitutional morality is not a natural sentiment. It has to be cultivated. We must realise that our people have yet to learn it. Democracy in India is only a top-dressing on an Indian soil which is essentially undemocratic.”* - Excerpts from the Constituent Assembly speech by Dr B.R. Ambedkar on Friday, the 25th November, 1949.

ഗാന്ധിജി എന്നിങ്ങനെ

റോബിൻസേവ്യർ

ഭാരതത്തിന്റെ 'എന്നത്തെയും' രാഷ്ട്രപിതാവിന്റെ നൂറ്റമ്പതാം ജന്മവാർഷികവും രക്തസാക്ഷിത്വത്തിന്റെ ഏഴുപതിറ്റാണ്ടും പിന്നിടുമ്പോഴും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിത മാതൃക ഇന്നും ചർച്ചാവിഷയമാണ്. അദ്ദേഹം ജീവിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നും നമ്മോടൊപ്പം തന്നെയുണ്ട് എന്നുമുള്ള കാലത്തെ അതിജീവിക്കുന്ന ഓർമ്മകൾ. മാനവരാശിക്ക് പ്രത്യാശയുടെ പ്രകാശം പകർന്ന വിശ്വപൗരൻ.

നാലിലോ, അഞ്ചിലോ മറ്റോ പഠിക്കുമ്പോഴാണ് ഞാനാദ്യമായി ഗാന്ധിജിയെ കുറിച്ചുള്ള ചെറുകഥ വായിക്കുന്നത്. 'കെറ്റിൽ' എന്ന വാക്കിന്റെ സ്പെല്ലിംഗിനെ കുറിച്ചുള്ള കഥ. ഇംഗ്ലീഷ് സ്പെല്ലിംഗ് കാണാതെ പഠിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ ഏറ്റവും പിന്നിൽ നിന്ന് ആദ്യം നിൽക്കുന്ന എനിക്ക് പലപ്പോഴും ലഭിച്ചിട്ടുള്ള ചുരൽകഷായം ആ പാവം കുഞ്ഞുഗാന്ധി മോഹൻദാസിനും ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടാകുമല്ലോ എന്നോർത്തപ്പോൾ ഒരാശ്വാസമാണ് ആദ്യം തോന്നിയത്. എനിക്ക് കൂട്ടിന് രാഷ്ട്രപിതാവ് തന്നെയുണ്ടല്ലോ എന്ന തോന്നൽ. പിന്നീട് പതിയെ 'കേട്ടെഴുത്തി'നെ (Dictation) കുറിച്ചുള്ള ഭയം മാറിതുടങ്ങി. ആ സത്യസന്ധത ചെറുതല്ലാത്ത ഒരു ഉൾബോധമാണ് എന്നിലേകിയത്. ദൈവത്തിന് അനേകം നിർവചനങ്ങളുടെകിലും, പലരും ദൈവാനുഭവത്തെ അവർക്കിണങ്ങുന്ന രീതിയിൽ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും ഗാന്ധിജി അതിനെ സത്യം എന്നുമാത്രമേ കരുതിയിരുന്നുള്ളൂ.

ജീവിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ എഴുപതാം വയസ്സിൽ തന്റെ ജന്മദിനം ആഘോഷിക്കുവാൻ താൽപര്യം പ്രകടിച്ച് അനുയായികളോട്, നിർബന്ധമാണെങ്കിൽ ആ ദിനം ചർക്ക ദിനമായി ആചരിക്കാനാണ് ഗാന്ധിജി നിർദ്ദേശിച്ചത്. ഗാന്ധിജിയെത്തീയോടനുബന്ധിച്ച് പണ്ട് സ്കൂളുകളിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന സേവന വാരം വിദ്യാർത്ഥികളിൽ സേവനബോധം വളർത്തിയിരുന്നുവെന്ന സത്യം നാം വിസ്മരിച്ചുകൂടാ. കുമ്മായം കലക്കി സ്കൂൾ ചുമരുകൾ വെള്ളയടിക്കുന്നതും ക്ലാസ്സറുമും ബഞ്ചും ഡസ്കും ഒക്കെ തേച്ചു കഴുകുന്നതും, മൂത്രപ്പുരകൾ ശുചിയാക്കുന്നതും ഒക്കെ ഒത്തൊരുമയോടെ സംഘമായി ചേർന്ന് ചെയ്യുന്ന കാലം ...ആ സന്തോഷം ഇനി എവിടെ ലഭിക്കാനാണ്.

എട്ടാം ക്ലാസ്സിലെ ഹിന്ദി പാഠപുസ്തകത്തിലാണെന്ന് തോന്നുന്നു ഗാന്ധിജിയെ ദക്ഷിണാഫ്രിക്കയിൽ വച്ച് വെള്ളക്കാരൻ കരണത്ത് തല്ലിയ ഭാഗം പഠിച്ചത്. പള്ളിയിൽ വികാരിയച്ചൻ പ്രസംഗിച്ച വേദപാഠം - ഒരു കരണത്തടിക്കുന്നവൻ മറ്റേകരണവും കൂടി കാട്ടിക്കൊടുക്കുക എന്നത് ഓർത്ത ഞാൻ ക്രിസ്ത്യാനിയെക്കാൾ വലിയ ക്രിസ്ത്യാനി ഗാന്ധിജി തന്നെയാണ് എന്ന വലിയ സത്യം മനസ്സിലാക്കി. അടുത്ത ദിവസം ഞങ്ങളുടെ സ്കൂളിൽ വന്ന ഫ്രഞ്ച് പാതിരിയെ കണ്ടപ്പോൾ പാവം ഗാന്ധിജിയെ തല്ലിയ സായിപ്പിനെയാണ് ഓർമ്മ വന്നത്. എന്റെ സമീപത്ത് കല്ലുകൾ ഒന്നും ഇല്ലാതിരുന്നത് സായിപ്പിന്റെ ഭാഗ്യം! എന്തായാലും ആ വർഷത്തെ കേറ്റികിസം (വേദപാഠം) പരീക്ഷയിൽ ഒന്നാമനായപ്പോൾ ഗാന്ധിജിയുടെ “എന്റെ സത്യാന്വേഷണ പരീക്ഷണങ്ങൾ” ആണ് സമ്മാനമായി ലഭിച്ചത്. ആദ്യവായനയിൽ എല്ലാമൊന്നും മനസ്സിലായില്ലെങ്കിലും ഉള്ളിലെവിടെയൊക്കെയോ ഇറങ്ങിചെല്ലുന്ന എന്തൊക്കെയോ ചിലത് അതിലുണ്ടായിരുന്നു. തെറ്റു കുറ്റങ്ങളുള്ള, അതിനെ കുറിച്ച് തിരിച്ചറിവുള്ള, പശ്ചാത്താപവും പാപ ബോധവുമുള്ള ആ നിഷ്കളങ്ക മനസ്സാണ് എന്നെ അദ്ദേഹത്തിലേക്ക് ഏറെ അടുപ്പിച്ചത്. അതു കാരണം വഴിയിൽ കളഞ്ഞുകിട്ടിയ ഞാനാഗ്രഹിച്ചിരുന്ന ഹീറോ പെൻ സ്വന്തമായി ഉപയോഗിക്കണമെന്നു കരുതിയെങ്കിലും ഉടമസ്ഥനെ കണ്ടു പിടിച്ച് അതേൽപ്പിക്കാനുള്ള മനസ്സ് എനിക്കുണ്ടായി.

ചെറിയ പ്രായത്തിൽ ഇന്ദിരാഗാന്ധി (അക്കാലത്തെ പ്രധാനമന്ത്രി) ഗാന്ധിജിയുടെ മകളാണെന്നായിരുന്നു എന്റെ വിശ്വാസം. ഈ ‘അറിവ്’ പകർന്നു തന്നതാകട്ടെ വീട്ടിലെ ജോലിക്കാരനായിരുന്ന അപ്പുമാമനും. ഇന്ദിരാഗാന്ധിയുടെ തിരുവനന്തപുരം സന്ദർശനത്തിനിടെ ശംഖുമുഖം എയർപോർട്ടിൽ നിന്നും കവടിയാർ രാജ് ഭവനിലേക്ക് കാറിൽയാത്ര ചെയ്യുന്നത് റോഡരികിൽ നിന്ന് കണ്ടത് ഇപ്പോഴും സ്മരണയിൽ തങ്ങി നിൽക്കുന്നു. നാലഞ്ച്വയസ്സ് പ്രായത്തിൽ പച്ച ഓലയും കൊച്ചുങ്ങളും കൊണ്ട് കൂട്ടുകാരുമായി വെള്ളയ്ക്കാവണ്ടിയും കണ്ണടയുമുണ്ടാക്കികളിക്കുമ്പോൾ ഓട്ടകണ്ണട വയ്ക്കുന്നയാൾ ‘കാന്തി’യും (മിക്കവാറും അതിന് ഭാഗ്യം മെലിഞ്ഞ് ഉണങ്ങി നീണ്ട ജോയിക്കാവും) മറ്റുള്ളവർ ശിഷ്യരും ആയി മാറുന്നത് ഗൃഹാതുരതയോടെ ഞാൻ ഇന്നും ഓർക്കുന്നു. എങ്കിലും “സത്യാന്വേഷണ പരീക്ഷണങ്ങൾ” എല്ലാം എനിക്കത്ര രുചിച്ചില്ല. പാവം കസ്തൂർബയെ സ്വന്തം നിഷ്ഠകൾക്കനുസരിച്ച് ജീവിക്കണം എന്ന ഗാന്ധിജിയുടെ വാശി എന്നെ കുറച്ചൊന്ന് അലോസരപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. കസ്തൂർബയുടെ അസുഖം ഭേദമാക്കാൻ ബീഫ് സൂപ്പ് കൊടുക്കണമെന്നും അത് കൊടുത്തില്ലെങ്കിൽ അവർ ജീവനോടെ ഉണ്ടാകില്ലായെന്നും ഡോക്ടർമാർ വിധിക്കുമ്പോൾ അതിനു തയ്യാറാവാത്ത ഗാന്ധിജിയോട് നേരിയ അമർഷവും തോന്നിയിരുന്നു. എന്നാൽ ആത്മസംയമനത്തിന്റെയും ചില തത്വങ്ങളുടെയും നിലപാടുതറയിൽ ഉറച്ചുനിൽക്കുകയായിരുന്നു അദ്ദേഹമെന്ന് പിന്നീട് ഞാൻ മനസ്സിലാക്കി.

സാമൂഹ്യസേവനത്തിന്റെ പാത എന്താണെന്ന് ആദ്യമായി കാട്ടിതന്നത് ഗ്രാമങ്ങളിലും നഗരങ്ങളിലെ ചേരികളിലും ചർക്കയും ശാന്തിമന്ത്രവുമായി എത്തിയ ഈ മഹാത്മാവാണ്. സ്കൂളിലെ സോഷ്യൽ സർവ്വീസ് ലീഗിലെ അംഗമായി, പിന്നെ അതിന്റെ പ്രസിഡന്റായി ആശുപത്രികളിലും അനാഥാലയങ്ങളിലും സഹായമെത്തിക്കുവാൻ തോമസ് ചക്കാലക്കൽ അച്ചനുമായി മുന്നിട്ടിറങ്ങിയപ്പോഴാണ് ഗാന്ധിയെന്ന യുഗ പുരുഷന്റെ സന്ദേശങ്ങൾ കൂടുതൽ മനസ്സിലാക്കാനായത്. പിന്നീട് കേരള സർവകലാശാല ആസ്ഥാന മന്ദിരത്തിനു സമീപമുള്ള ചേരിയിലെ ഏറ്റവും പാവപ്പെട്ട ഒരു കുടുംബത്തിന് വീടുവെച്ചുകൊടുക്കാനുള്ള യജ്ഞത്തിൽ പങ്കാളിയാകാൻ കഴിഞ്ഞത് ചാരിതാർത്ഥ്യത്തോടെ ഓർക്കുന്നു.

മാർ ഇവാനിയോസ് കോളേജിൽ ഡിഗ്രിക്കു പഠിക്കുമ്പോഴാണ് നാഷണൽ സർവീസ് സ്കീമിൽ (NSS) ഒരംഗമായി മാറുന്നത്. തികഞ്ഞ ഗാന്ധിയരായ ഫാദർ സന്തോഷും പ്രൊഫ. ജോർജ്ജ് വർഗീസും ഗാന്ധിയൻ സന്ദേശങ്ങൾ വിദ്യാർത്ഥികളിലെത്തിക്കുന്നതിനും സേവനത്തിന്റെ മഹത്വം പഠിപ്പിക്കുന്നതിനും എടുത്ത ശ്രമങ്ങളെ നന്ദിയോടെ ഇന്നും സ്മരിക്കുന്നു. പ്രൊഫ. ജോർജ്ജ് വർഗീസ് സാറിന്റെ പറമ്പിൽ സബർമതിയിലെ പോലെ ഒരാശ്രമവും ചർക്കയും ഉണ്ടായിരുന്നു. ചാണകം മെഴുകിയ തറയിൽ ചമ്രം പടിഞ്ഞാരുന്ന് ഗാന്ധി മന്ത്രങ്ങൾ ഉരുവിട്ടതും ഉച്ചയ്ക്ക് അവലും പഴവും കഴിച്ചതും ഒക്കെ മുപ്പത് വർഷത്തിനു ശേഷവും മായാതെ നിൽക്കുന്നു. സാറുമായി ഒരിക്കൽ ഉപവാസ സമരത്തിന് പോയതും സത്യാഗ്രഹമിരുന്നതും പിന്നീട് കോളേജ് NSS സെക്രട്ടറി ആയതും പഴയചരിത്രം. ദക്ഷിണാഫ്രിക്കയിൽ നിന്നും ഇന്ത്യയിലേക്ക് മടങ്ങി എത്തിയ ഗാന്ധിജി ഇന്ത്യൻ നാഷണൽ കോൺഗ്രസിന്റെ കൊൽക്കത്ത സമ്മേളനത്തിലെത്തിയപ്പോൾ ഉണ്ടായ ഒരു സംഭവം വർഗ്ഗീസ് സാർ പറഞ്ഞാണ് അറിയാൻ കഴിഞ്ഞത്. ഗാന്ധിജി പങ്കെടുത്ത ആദ്യ സമ്മേളനമായിരുന്നു അത്. സമ്മേളനത്തിന് നേരത്തേ എത്തിയ ഗാന്ധിജി കണ്ടത് സമ്മേളന വേദിക്ക് ചുറ്റുമുള്ള വൃത്തിഹീനമായ പരിസരമാണ്. ഒരു ചുലൈടുത്ത് അവിടം വൃത്തിയാക്കുവാൻ അദ്ദേഹം ആരംഭിച്ചു. അതിനു ശേഷം കോൺഗ്രസ് ഓഫീസിൽ ചെന്ന് എന്തെങ്കിലും ജോലി ഉണ്ടെങ്കിൽ ചെയ്യാം എന്നറിയിച്ചു. ഗാന്ധിജിയെ മനസ്സിലാക്കാത്ത അവിടെയുള്ളൊരു ഭാരവാഹി കത്തുകൾക്കുള്ള കവർ ഒട്ടിക്കുന്ന ജോലി അദ്ദേഹത്തെ ഏൽപ്പിച്ചു. സന്തോഷത്തോടെ അദ്ദേഹം അത് ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. വൃത്തി ബോധവും, എന്ത് ജോലിയും ഏറ്റെടുത്ത് ചെയ്യാനുള്ള സന്നദ്ധതയും എനിക്കുളവാക്കിയതിൽ ഗാന്ധിജിയുടെ ഈ സമീപനം ഏറെ സഹായിച്ചിട്ടുണ്ട്.

പി.ജി.ക്ക് കേരള സർവ്വകലാശാല കോമേഴ്സ് പഠന വകുപ്പിൽ പഠിക്കുമ്പോഴാണ് മറ്റൊരു ഗാന്ധിയനുമായി ബന്ധപ്പെടുന്നത്. ഞങ്ങളുടെ ക്ലാസ്സ് ടീച്ചറായിരുന്ന പ്രൊഫ.(ഡോ) സി.വി.ജയമണി. നന്നെ മെലിഞ്ഞ ശരീര പ്രകൃതിയുള്ള ഇദ്ദേഹം സസ്യ ഭോജനവും പ്രകൃതി ജീവനവും ജീവിതചര്യയാക്കിയ വ്യക്തിയായിരുന്നു. ഗാന്ധിയൻ പ്രസ്ഥാനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടു പ്രവർത്തിച്ചിരുന്ന ജയമണിസാർ (പിന്നീട് കേരള സർവ്വകലാശാലയിലെ ഫിനാൻസ് ഓഫീസറായി) ഒരിക്കൽ ഞങ്ങളെ ഉച്ചഭക്ഷണത്തിന് ക്ഷണിച്ചു. കാര്യമായ ഒരു സദ്യ പ്രതീക്ഷിച്ചുചെന്ന ഞങ്ങൾക്ക് കിട്ടിയത് അവലും മുളപ്പിച്ച പയറും, തേങ്ങാപ്പൂളും, പഴവും ഒക്കെയായിരുന്നു. സ്വാദിന്റെ ഇരിപ്പിടം നാക്കല്ല മനസ്സാണെന്ന് അന്ന് തിരിച്ചറിഞ്ഞു. എങ്കിലും ആ ഒരു മാറ്റം എന്തുകൊണ്ടും നന്നായി. പ്രകൃതി ഭക്ഷണ രീതിയെ കുറിച്ചും ഗാന്ധിജിയുടെ ജല ചികിത്സയെ കുറിച്ചുമൊക്കെ കൂടുതലറിയാൻ പറ്റി. ഒപ്പം ഗാന്ധിജിയുടെ ആശ്രമ ജീവിത രീതിയെ കുറിച്ചുള്ള ഒട്ടനവധി വിവരങ്ങളും.

പിന്നീട് “ഫ്രീഡം അറ്റ് മിഡ്നൈറ്റ്” ലൂടെ വായിച്ചറിഞ്ഞ ഗാന്ധിജി വ്യത്യസ്തനായിരുന്നു. ഡൊമിനിക്ക ലാപ്പിയറും, ലാറി കോളിൻസും അവതരിപ്പിച്ച ഗാന്ധിജി, ‘ലക്ഷ്യം മാർഗത്തെ സാധൂകരിയ്ക്കണം’ എന്ന പിടിവാശിക്കാരനായ ഗ്രാമീണവും ശുദ്ധവുമായ മനസ്സിന്റെ ഉടമ, പലപ്പോഴും നീണ്ട സഹന മുറകളിലൂടെയും വിഭജന കാലത്തെ മനസംഘർഷങ്ങളിലൂടെയും ഒക്കെ കടന്നു പോയ ആ പച്ച മനുഷ്യന്റെ ജീവിതം എത്രയെത്ര ജീവിതങ്ങളിൽ വെളിച്ചം പ്രസരിപ്പിച്ചിട്ടില്ല!

പഠനം ഒക്കെ കഴിഞ്ഞ് ഒരു സർക്കാരുദ്യോഗസ്ഥനായി മാറി അങ്ങനെ കഴിയുമ്പോഴാണ് വീണ്ടും ആ മഹാത്മാവ് എന്നെ വന്നു വിളിക്കുന്നത്. കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ കീഴിലുള്ള ഖാദി ആന്റ് വില്ലേജ് ഇൻഡസ്ട്രീസ് കമ്മീഷനിലെ KVIC ഓഡിറ്ററുടെ രൂപത്തിൽ. അഞ്ചുവർഷം നീണ്ട KVIC യിലെ സേവനം ഗാന്ധിജിയെന്ന വ്യക്തിയെപ്പറ്റി കൂടുതൽ അറിയുന്നതിനും ഗ്രാമസ്വരാജിന്റെ മഹത്വം മനസ്സിലാക്കുന്നതിനും, പൂർണ്ണമായും ഖാദി തുണിത്തരങ്ങൾ ധരിക്കുന്നതിനും, ഗ്രാമ വ്യവസായോത്പന്നങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനും പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിനും നിമിത്തമായി. ഗാന്ധിജിയാൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട ഇന്നും നിലനിന്നു പോരുന്ന, ഗാന്ധി മാർഗത്തിൽ ചരിക്കുന്ന ഇന്ത്യയുടെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിലുള്ള ഗാന്ധി സേവാശ്രമങ്ങൾ സന്ദർശിക്കുവാൻ ഇതിലൂടെ ഭാഗ്യം ലഭിച്ചു. എന്നെ ഒട്ടൊന്ന് വേദനിപ്പിച്ചത് ഈ ആശ്രമങ്ങളിലുണ്ടായിരുന്നവരൊക്കെയും ഏതാണ്ട് 60 വയസ്സിന് മുകളിലുള്ളവരാണെന്നതായിരുന്നു. ഈ തലമുറ കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നീട് ഇത്തരം ആശ്രമങ്ങളുടെ ഭാവി എന്താകും എന്ന ആശങ്ക പലപ്പോഴും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. എങ്കിലും ഈ

അടുത്തയിടെ മുറുമുറിയും കർക്കശയും സന്ദർശിച്ചപ്പോൾ ഈ ആശങ്ക മാറി. ആശ്രമങ്ങൾ രൂപത്തിലും ഭാവത്തിലും മാറിയെങ്കിലും ചർക്കകൾ പലേടത്തും യന്ത്രവൽക്കരിക്കപ്പെട്ടെങ്കിലും ‘ഗാന്ധി മാർഗത്തിന്റെ’ കാമ്പ് ഇന്നും കാത്തു സൂക്ഷിക്കപ്പെടുന്നു. രാജ്യാതിർത്തികൾ മറികടന്ന് മനുഷ്യനുള്ളിടത്തെല്ലാം നിറഞ്ഞു നിൽക്കുന്ന വിശ്വമാനവദർശനമായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആശയങ്ങൾ പടർന്നു പന്തലിക്കുന്നു.

ജീവിച്ചിരിക്കുമ്പോഴും മരണാനന്തരവുമായി അഞ്ചു തവണ സമാധാനത്തിനുള്ള നോബൽ സമ്മാനത്തിന് നാമനിർദ്ദേശമുണ്ടായിട്ടും നിഷേധിക്കപ്പെട്ട നേതാവാണ് ഗാന്ധിജി. 1937, 1938, 1939, 1947, ഒടുവിൽ മരണാനന്തരം 1948 ലും. പിൻകാലത്ത് അതേ മേഖലയിൽ നോബൽ സമ്മാനം നേടിയ എട്ടു ലോക നേതാക്കളെങ്കിലും, മഹാത്മാഗാന്ധിയാണ് തങ്ങളുടെ മാർഗ്ഗദർശിയെന്ന് നോബൽ പുരസ്കാരവേളയിൽ തന്നെ അഭിമാനപുരസ്കാരം പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. അത് ചരിത്രത്തിലെ ഒരു വിരോധാഭാസം!

ലോകത്തിലെമ്പാടും സ്വാതന്ത്ര്യ മോഹികളും സമാധാന പ്രിയരും പൗരാവകാശങ്ങളിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവരുമായ മനുഷ്യരും രാഷ്ട്രങ്ങളും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്മരണ പുതുകുമ്പോൾ ‘ഗ്രാമങ്ങളിലൂടെ ഒരു പുതിയ രാഷ്ട്ര നിർമ്മാണമെന്ന’ ആ സ്വപ്നത്തിന്റെ ചിന്തയിലാണ് ഞാനിപ്പോൾ. ഒപ്പം ഗാന്ധിജി എന്നോടും നിങ്ങളോടും മന്ത്രിക്കുന്നു “പ്രവർത്തിക്കുക അല്ലെങ്കിൽ മരിക്കുക.”

റോബിൻസേവ്യർ
mob. 9495573663

ജനാധിപത്യം ജനങ്ങളിലൂടെ

ഇന്ത്യയുടെ ഗവർണ്ണർ ജനറൽ ആയിരുന്ന മുണ്ടു ബാറ്റൺ പ്രഭുഗാന്ധിജിയെ ഒരിക്കൽ സബർമതി ആശ്രമത്തിൽ സന്ദർശിച്ചു.

രണ്ടു ഗ്രാമങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള തർക്കത്തിന് മധ്യസ്ഥത വഹിച്ചിരുന്ന ഗാന്ധിജിയെ കാണുവാൻ ഗവർണ്ണർ ജനറലിന് ഏറെ നേരം കാത്തിരിക്കേണ്ടിവന്നു. ചർച്ചകഴിഞ്ഞ് എത്തിയ ഗാന്ധിജിയോട് മുണ്ടു ബാറ്റൺ ഹാസ്യാത്മകമായി താൻ ഈ രാജ്യത്തിന് റെ അധിപനായ ഗവർണ്ണർ ജനറലാണെന്ന് പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു " "

താങ്കൾ ഈ രാജ്യത്തിന് റെ ഗവർണ്ണർ ജനറൽ ആണെങ്കിൽ ഈ രാജ്യത്തിന് റെ ഉടമകളായ ജനങ്ങളോടാണ് ഞാൻ സംവദിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നത്. ഈ രാജ്യം അവരുടേതാണ് "

ജനാധിപത്യത്തിന് റെ സകല അർത്ഥലങ്ങളും സ്വാംശീകരിച്ചു മറുപടിയായിരുന്നു ഗാന്ധിജി മുണ്ടു ബാറ്റൺ നൽകിയത്.

ഒരു രാജ്യത്തെ പരമ പ്രധാനമായ ഘടകമാണ് ജനങ്ങൾ. അവരുടെ പ്രശ്നങ്ങളെ പരിഹരിക്കുന്നതിനാണ് എല്ലായിപ്പോഴും മുന്തിയ പരിഗണന നൽകേണ്ടത്. ജനാധിപത്യം ജനങ്ങളുടെ ആധിപത്യമാണ് -

അവരുടെ പരമാധികാരമാണ്. ജനാധിപത്യത്തിൽ ഏതൊരു ഭരണാധികാരിയെക്കാളും, രാഷ്ട്രതലവനെക്കാളും ജനങ്ങളുടെ താല്പര്യങ്ങളാണ് പരമ പ്രധാനമായിട്ടുള്ളത്.

ജനങ്ങൾ തങ്ങളുടെ ഭരണാധികാരികൾ ആരായിരിക്കണമെന്ന് തീരുമാനിക്കുന്ന ഭരണസംവിധാനമാണ് ജനാധിപത്യം. ഈ ഭരണക്രമത്തിൽ തങ്ങളുടെ പ്രതിനിധികളെ തിരഞ്ഞെടുക്കാനും,

ഭരണകൂടത്തോട് ഔദ്യോഗികാനുമതിയോടുകൂടി ജനങ്ങൾക്ക് സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ട്.

നിലവിൽ ഏറ്റവും മികച്ച ഭരണസംവിധാനമാത്രകലോകജനതക്ക് നൽകുന്നത് ജനാധിപത്യമാണ്.

ജനങ്ങളുടെ വിശാലമായ പങ്കാളിത്തം കൊണ്ടും, അവർ ഏറ്റവും സംതൃപ്തമായ സംവിധാനമെന്ന നിലക്കും ജനാധിപത്യം മഹനീയമായ മാതൃകയാണ്. ഈ മാതൃകയെ ആണ് ഗാന്ധിജി പിൻപറ്റിയത്. ഇന്ന് ജനാധിപത്യം ഭരണാധികാരികളുടെ താല്പര്യം സംരക്ഷിക്കാനായിട്ടുള്ളതാണ്.

ജനങ്ങളുടെ താല്പര്യങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനോ, പ്രശ്നങ്ങളെ പരിഹരിക്കുന്നതിനോ സാധിക്കുന്നില്ല.

ഇന്ന് ജനങ്ങൾ ഭരണാധികാരികളെ കാണാൻ കാത്തുനിൽക്കുകയാണ്. ഇവിടെയാണ് ഗാന്ധിജിയുടെ മാതൃക നമ്മുടെ പാഠമാകേണ്ടത്. ഗാന്ധിജിയുടെ ജനസേവന താല്പര്യങ്ങളും അതിനൽകിയ പ്രാധാന്യവും ഏവരെ

യുംപ്രചോദിപ്പിക്കുന്നതാണ്. നമ്മുടെഭരണകർത്താക്കൾ ഇത്തരമില്ലാത്ത പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ എന്തുശിഷ്യപോവുകയാണ്.

ഗാന്ധിജിക്ക് ജനസേവനം ആത്മീയമായിരുന്നു. സാധാരണക്കാരന്മാരെ കണ്ണീരൊപ്പാൻ കഴിയുന്ന താകണം ഭരണത്തിന്റേ ലക്ഷ്യമെന്ന് ഗാന്ധിജി നമ്മെ ഓർമ്മപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ഇന്ന് നമ്മുടെ ജനാധിപത്യം ജനങ്ങളിൽ നിന്ന് ഏറെ അകലെയാണ്. ജനങ്ങൾ ജനാധിപത്യത്തിന്റേ പുറമ്പോക്കുകളിലേക്ക് തള്ളപ്പെട്ടുപോയിരിക്കുന്നു. ജനതാൽപര്യങ്ങളെ അവഗണിക്കുന്ന ക്രമമായി നമ്മുടെ ജനാധിപത്യവ്യവസ്ഥ കുത്തഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ജനങ്ങളുടെ സുരക്ഷിതത്വത്തെക്കാൾ സങ്കുചിതതാൽപര്യക്കാരുടെ അഭയകേന്ദ്രമായി നമ്മുടെ ജനാധിപത്യ സംവിധാനം മാറിപോയിരിക്കുന്നു. ജനങ്ങൾക്ക് ജനാധിപത്യത്തെ വിശ്വാസമല്ലാതായിരിക്കുന്നു. ഇത്തരത്തിൽ ജനാധിപത്യമെന്ന മഹത്തായ സങ്കല്പത്തിന്റേ നാശത്തിന്റേ വക്കിലാണ് നാം ജീവിക്കുന്നത്.

നമ്മുടെ ജനാധിപത്യത്തിന്റേ നിലനിൽപ്പിന് ഗാന്ധിജിയുടെ മാതൃക ഭരണാധികാരികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ജനങ്ങളിൽ നിന്ന് അകന്ന് സുഖലോലുപതയുടെ ലോകത്തിലാജിക്കുന്ന ഇത്തരമുള്ള ഭരണകർത്താക്കൾ, രാഷ്ട്രീയപ്രവർത്തകർ തുടങ്ങിയവർ ഗാന്ധിയുടെ മേൽസൂചിപ്പിച്ച ജീവിതമാതൃക സ്വീകരിച്ചിട്ടില്ലാത്ത പക്ഷം. ഗാന്ധിജിയുടെ ജീവിതസന്ദേശമായി അതിനെ ഉൾക്കൊണ്ട് ജനങ്ങളോടു മാർഗ്ഗപരമായി കളെന്ന് തിരിച്ചറിഞ്ഞ് അവരുടെ പ്രശ്നങ്ങളുടെ പരിഹരിക്കലായിരിക്കണം ഓരോ ഭരണാധികാരിയുടെയും ഒന്നാമത്തെ ലക്ഷ്യം. നൂറ്റിയൻപതാമത് ഗാന്ധിജിയെ നിയമിച്ച് നമ്മൾ പഠിക്കേണ്ടത്, പിന്തുടരേണ്ടത് അദ്ദേഹം തന്റെ ജീവിതത്തിൽ പ്രകടമാക്കിയ ജനാധിപത്യത്തിന്റേ പാതകളാണ്. ഈ ഗാന്ധിയൻ മാതൃക പ്രാവർത്തികമാക്കിയാൽ ഇന്ന് ജനാധിപത്യം നേരിടുന്ന പല പ്രശ്നങ്ങളും പരിഹരിക്കാനാകും. ജനങ്ങളെ കാത്ത് നിൽക്കുന്ന കാവൽക്കാരാകണം ഭരണകർത്താക്കൾ. എളുക്കി മാത്രമേ ജനാധിപത്യം സമ്പുഷ്ടമാകൂ.

Thomas Mathew
Research Scholar
Department of Political Science
University of Kerala
Kariavattom Campus

'GRANDHI IN ME'

ഹെന്നിംഗ്സ് ഗാന്ധി

'ചഹാത്' ഉറൂസ് സ്പീരിച്ചുൽഗേഡിയേഴ്സ്

ആനന്ദം തോന്നിയിട്ടുണ്ട്. അധികേട് ചാസ്സറാണ്
 അതു ബോധ്യപ്പെടുത്തിത്തന്നത്. ചാസ്സറുടെ 'നവലാതുകൾ'
 ഹെന്നി അനുഭവലേഖനങ്ങളിലൊന്നിടത്താണ്. സ്കൂൾവിദ്യാ-
 ഭ്യാസം തീർത്തിച്ചുപുറത്തിലായിട്ട് സർവ്വകാരൻ ഹെന്നി
 കണ്ണൂർകാരൻ പാർക്ക്, സാക്ഷാൽ ചഹാത് ഗാന്ധിയെക്കൊ-
 ണ്ണാൻ സമ്പർക്കത്തിലേക്കു തീവണ്ടികൾനിൽ ചരിത്രം.
 സ്വാതന്ത്ര്യസമരാനുഭവത്തിന്റെ ദ്രേശീകരിക്കാനിടയായ ചാസ്സറ-
 ന്നിടത്തുണ്ടായിരുന്ന സർവ്വകാരൻ 'ഇന്ത്യയുടെ ദുർഗ്ഗങ്ങളെക്കു-
 റിച്ചുപോയ ഒറ്റമുദ്രയായിരുന്നു അത്. ഗാന്ധിയെപ്പറ്റി
 ചിന്തിക്കാൻ സിദ്ദിഖിന്റെ അനുഭവത്തിനുവേണ്ടി പാർക്കിൽ
 അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: 'ഗാന്ധി ധ്യാനത്തിലാണ്; മൃഗപ്രകൃതിയുടേ.
 ധ്യാനമുണ്ടാകുമ്പോൾ താൻനിൽക്കാനുണ്ടാകുന്ന കർമ്മങ്ങളായിട്ട്
 ആ പാർക്ക് ഗാന്ധി, ദർശനത്തിനുവേണ്ടി നൽകുന്നതാണ്
 ചെയ്യൂ. അധികേട് ഹെന്റിംഗ്സ്: 'ഗാന്ധിയെ ഉന്നം
 പറഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത പാർക്കിലായിട്ട്. ആ ചിന്തിച്ചതി-
 യായിരുന്നു ഹെന്നിക്ക് ആപരസ്പർശം ഹെന്റിംഗ്സ് നൽകിയ
 സഹായമായി' ഹെന്നി. അധികേട് ഉറൂസ് പ്രൊഫസർ
 കേൾക്കുമ്പോൾ, ഗാന്ധിയെക്കുറിച്ചു പറയുന്ന നേരങ്ങളിലെ-
 ള്ലാം അദ്ദേഹം 'ഇന്ത്യയുടെ ചരിത്രത്തെക്കുറിച്ചായിട്ട്
 പഴയതെന്തിനെപ്പറ്റിയാണ് ഹെന്നി അത്ഭുതപ്പെട്ടിരുന്നിട്ടു-
 ണ്ട്.

നമ്മുടെ ദേശത്തിന്റെ പിതാവ് എന്ന ആശങ്കാർത്ഥി
 വിശേഷണമായി മാത്രം സ്വാപദവിനെ പഠിച്ചുവെച്ചിരുന്ന
 ഹനൈക്ക്, ഗാന്ധി ഉൾപ്പെടെ പലിടസാംസ്കാരികശക്തിയാണെന്ന്
 ചെറിയതരംഗശക്തിയോടെ ~~പ്രോപ്പഗണ്ട~~ നൽകിയിരുന്നതും
 ഇതുപോലെ ഉൾപ്പെടെയാണ്. നീതരച്ചെറിയപ്രസ്ഥാനം.
 ഹൈന്ദവത്വത്തിൽപഠിക്കുമ്പോൾ, സൂട്ടിയെ ഗാന്ധിദർശനപരി
 പാടിവരുടെ ഭാഗമായി ഗാന്ധിസ്മാരകമായി സംഘടിപ്പിച്ച
 പ്രസ്ഥാനപ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് പത്തുവർഷമായിട്ടുണ്ട് ആ
 പ്രസ്ഥാനം ഹനൈക്ക് കൈമാറ്റത്തിൽ (അതോ നാലുവർഷം
 കഴിഞ്ഞ്?) . ഗാന്ധിസംഹാരത്തിൽ, ചലച്ചിത്രത്തിൽ ധാരാളം
 ഹൈന്ദവത്വം ഉൾപ്പെടെ കെ. ഭീമൻനാഥ് രാജ 'അർദ്ധശതകാലം' എന്ന
 ഗ്രന്ഥം എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. തന്റെ ശാസ്ത്രീയപദം
 ചാനസികപുഴയ്ക്ക് ഹൈന്ദവത്വത്തിന്റെ സമ്പന്നതയും അനുഭവം
 കൈമാറ്റം ഉൾപ്പെടെ ചലച്ചിത്രത്തിൽ അതിൽ
 നന്നെ കൈമാറ്റം ഉൾപ്പെടെ. ഇന്നും, അദ്ദേഹം ഉൾപ്പെടെ
 വസ്തുപോലെ അതിന്റെ ശൈലിയിലുണ്ട്. അന്നുതന്നെ
 ഇന്നേപ്പോൾ ഗാന്ധിയെക്കുറിച്ചുമാത്രം ഗാന്ധിയെക്കുറിച്ചുമാത്രം
 ചർച്ച അനേകം പുസ്തകങ്ങൾ ^{അതിൽ} പ്രസിദ്ധമാക്കിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും
 ആ ചെറിയപുസ്തകത്തേപ്പോൾ ഉൾപ്പെടെ ചെറുപ്രസ്ഥാനവും
 ഗാന്ധിയെക്കുറിച്ചുമാത്രം ഹനൈക്ക് നൽകിയിട്ടില്ല (അതോ
 തെവകാരികൾക്ക് സ്വന്തമായി അറിയാൻ താപാനം വെച്ചുണ്ടെ
 ക്കിലും!).

സ്മിരിച്ചുപോയിയെങ്കിൽ അന്നുപറഞ്ഞതിന്റെ
 ചെറുപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെയും കൂടി പദമാം. ഗാന്ധിയെ
 ഉൾപ്പെടെ നേരിട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു/ഉൾപ്പെടെ അദ്ദേഹത്തെ
 പദമാം ~~കുറിപ്പ്~~ പട്ടിണിയിൽനിന്നും ഹനൈക്ക് ഗാന്ധിയെ

സ്മരശീതാനാചിരമെന്നതിൽ ഹൈന്ദവതോന്നിച്ച് നിരന്തരമായി
ഊർജ്ജം ഉണ്ടാക്കുന്നു. ചുവരയിലെ ഗാന്ധിചിത്രസമീപത്തിൽ
സ്വാപ്നവിഷയം ചോരപുരണ്ടു വർഷം സൂക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നതു
കണ്ടുപോയാണത്. ചോര, നിരന്തരം ചുവന്നനിറം
ഉപേക്ഷിച്ച് കറുപ്പിന്റെ ചങ്ങല പടർച്ചകൂട്ടിയിരിക്കുന്നു
രൂപം. എന്നാലും, പരമ്പരാഗതവർദ്ധിം പഴയകൃതി
ആ ചോരപോട്ടിൽ സ്വാപ്നവിഷയം വേദനാനിർമ്മലമേ
വിട്ടിട്ടാണ് ഭക്തി. മൃഗാത്മകാലത്ത് പ്രജാദർശനത്തിന്റെ
പുസ്തകം Gandhi: An Illustrated Biography തെക്കൻ
വനപ്പോൾ (Lustre Press: 2016), ആദ്യം ഞാൻ
ചുവന്നതൊന്നിൽ സ്വാപ്നവിഷയം നിരന്തരം ഗണിതം
വിശദീകരിക്കുകയാണ്. '1948, the last dancer of the
Mahatma' എന്ന തിരക്കുപുസ്തകം ആ ചിത്രം കണ്ടു.
വിശദീകരണത്തിന്റെ ചുവടും ആദ്യം ഗാന്ധിയുടെ പ്രിയപ്പെട്ട
കൃതിയും. 'സ്വാപ്ന ഹൈന്ദവത' എന്ന ആത്മകാവ്യം
ആദ്യം ചുവന്നതൊന്നിൽ. നിരന്തരം ഗാന്ധിയുടെ ചുവന്ന
മൃഗാത്മകാലം. താഴെ നിലവിലുണ്ടുണ്ടു. ആ
ചിത്രത്തിലെ, വെളിച്ചംകൂടിയുള്ളതൊന്നിൽ നിരന്തരം-
ചുവന്ന ആ ചുവന്നതൊന്നിൽ വന്നുവന്ന കൃഷിനക
കൃഷിയിലും. ജീവനികൾ കൃഷിയെ തീർപ്പിനും പീഡനം
കൂടെ അസാധാരണമായ ഒരുപരിഷ്കരണം
വന്നുവന്നുപോലെ ഗാന്ധിയുടെ ശരീരവും വലിയൊരു
പീഡനങ്ങളിലാണ് ചുവന്നതൊന്നിൽ പോകുന്നത്.
ആ ചുവന്ന സ്വാതന്ത്ര്യാനന്തരകാലത്തിൽ ജനാധിപത്യ
വിശ്വാസത്തിന് വലിയൊരു സ്വരമായിരിക്കുകയുണ്ടുണ്ടു.

അനേകം പ്രസംഗങ്ങളിൽ ഞാൻ സ്വാപദ്രവിനെ
 പ്രശംസിച്ചിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹം പ്രസംഗിക്കുന്നതിൽ ജ്യേഷ്ഠൻ
 ഉദ്യോഗസ്ഥ സഭകൾ. ഉദ്യോഗസ്ഥർ 14 ന്, അദ്ദേഹം പദവിക്ക്
 ഉപേക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ച് ജാസ്റ്റിസായുധങ്ങൾ ചെയ്ത
 ചെയ്ത പ്രസംഗമാണ്. അദ്ദേഹം അദ്ദേഹം രണ്ടു കൃതികൾ എഴുതി
 കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. തദ്ദേശീയർക്ക് പാപിയാണെന്നും
 പാപിയാണെന്നും 'സ്വാതന്ത്ര്യം അർദ്ധരാത്രിയിലും,
 ഗാന്ധിജിയുടെ തന്നെ ഗീതാവിവർത്തനമാണ് 'അനാസക്തിയോ
 ക'യും. രണ്ടിലും ഭാരതീയന്മാർക്കെതിരെ ആധാരമാണ്
 സ്വാപദ്രവിന്റെ. അദ്ദേഹം, തന്റെ വിദേശസമ്പ്രദായം
 ആർക്കുവേണ്ടി ഉപേക്ഷിച്ചു 'അർദ്ധരാത്രിയിൽ
 ഫക്ടറിയോടൊപ്പം അദ്ദേഹം തിയാപ്പി പരസിച്ചു.
 'ഗാന്ധിജിയുടെ തന്റെ ചിന്തകൾ നാട്ടുകാർക്കും നൽകുന്നു
 എന്ന്'. എന്നാൽ, ആ പരസമാർഗ്ഗവും വലുതാക്കുന്നു
 സ്വാപദ്രവിന്റെ ദാർശനികവീരൻ. വിദേശസമ്പ്രദായം ഉൾക്കൊള്ളുന്ന
 തന്റെ ജീവനാശമാണെന്നും ഗാന്ധിജിയുടെ അഭിപ്രായം
 'We are removing today a pollution from our bodies
 ... we attain today fitness to enter the temple of
 swamy' എന്ന്. അദ്ദേഹം ആർക്കെങ്കിലും പ്രകാശിപ്പിക്കാൻ
 സ്വയം എനിക്കു കഴിഞ്ഞെന്നു വരില്ല. പക്ഷേ, ഗാന്ധിജിയുടെ
 ചിന്തകൾക്ക് The Hind Swamy, എന്നും എനിക്കൊരു
 വഴികാണിപ്പം ചാനലാവാൻ കഴിയും തന്നെയാണ്. അതാണ്
 എന്നതിൽ അദ്ദേഹം ചിലർക്കു കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ള കൃതികളെഴുതുന്ന
 സ്വാപദ്രവിന്റെ ആത്മീയവികിരണം

THE GANDHI IN ME

October 2nd, 2019 marks the 150th birthday of Mahatma Gandhi. Every Indian or every individual for that matter, need to reflect upon the life of this great philosopher, thinker and action leader that India could produce and ponder on inspiration to be drawn and transformational learning for the SELF. Taking a close look at the life and philosophy of Mahatma and dedicating ourselves to the nation through an internalized learning is the most cherished gift we can offer as a tribute to this leader.

IQAC, University of Kerala, would like to compile an edited volume on learning and inspiration drawn from the life of Mahatma Gandhi. We invite entries from students, researchers, teachers, administrative officials including Statutory officers, Senate and Syndicate members and employees on how the Mahatma influenced them through a notable Gandhian philosophy, Gandhian thought, practice or experience and key learnings drawn in their life. Initiate entries on 2nd October 2019, 150th birthday of Mahatma Gandhi.

*"Happiness is when what you think, what you say
and what you do are in harmony"- Mahatma Gandhi*

Guidelines

- **Identify a notable event in the life of Mahatma Gandhi.**
- **Link the same to a philosophy, thought or value that it highlights.**
- **State how the same inspired you.**
- **What was the ultimate learning?**

Entries to be confined to 500 words written in English, Hindi or Malayalam.

Last date for submission: **18th October 2019.**

Best Entries would be awarded.

Entries to be mailed to team.iqac@gmail.com